

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, HÉTFŐ, 1924 április 7.

97. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 3-58. Szorkeztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Loibach-palota)
Szorkeztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Szerdára hívják össze a parlamentet

Országszerte megindult a politikai agitáció
Népgyűlések a Vajdaságban

Beogradból jelentik: A beográdi politikai helyzetben vasárnap sem történt változás. A legnagyobb érdeklődés az ellenzéki blok további magatartása iránt nyilvánul meg. Az ellenzéki blok minden erejével azon van, hogy a parlament május közepéig való elnapolását megakadályozza és ezért hétfőn konferenciát fog tartani, hogy a további tennivalókat megvitassa. Ezen a konferencián fog kialakulni az ellenzéki blok további taktikája.

A házelnökség kérdésében még nem tisztázódott a helyzet. Jovanovics Ljuba lemondása ellenére is bejár a parlamentbe és végzi munkáját. A parlament ülését az eddigi hírek szerint szerdára hívják össze.

A vasárnapi nap már a közeli választások jegyében folyt le. A vidéken mindenfelé népgyűléseket tartottak, amelyekre a képviselők nagy része is elutazott.

A Pasics—Pribicevics-koalíció suboticei népgyűlése

Vasárnap délelőtt a radikális párt népgyűlést tartott a városháza előtti Karadjordjević tereken. A gyűlésen mintegy három ezren vettek részt. Délelőtt fél tíz órakor jelentek meg a népgyűlés szónokai a városháza erkélyén és Jurics Márkó nemzetgyűlési képviselő néhány szóval megnyitotta a népgyűlést és átadta a szót Radonics Jovan nemzetgyűlési képviselőnek.

Radonics Jovan képviselő rámutatott arra, hogy a radikális párt a rend és béke pártja, amely a vidovdani alkotmány és az államegység alapján áll. Ismertette a párt parlamenti működését, majd áttért a horvátok politikájának bírálatára. Részletesen foglalkozott az SHS államalakulásának fontosabb, történelmi mozzanataival és a horvátok szerepével az állam-egység proklamálása idejében. Majd a Radics-párt állambontó működéséről beszélt. Radicsék öt évi passzivitás után elhatározták, hogy bejönnek a parlamentbe. A radikális-párt egy félóra alatt igazolta a heterjesztett hús képviselői mandátumot és amidőn ezek a Radics-párti képviselők bevonultak a nemzetgyűlésbe. Radics Stipán a Morning Post-ban nyilatkozott, hogy a Radics-pártiak esküvétele csak formakérdés és a passzivitás feladása csak taktikai manőver. A Radics-párt célja — mondotta Radonics — az államot részre felbontani. Két kormányt akar és tartományi önkormányzatot. Akik ilyen célokat tűznek ki, azok veszedelmes ellenségei a nemzetnek és a dinasztának. Végül a radikális párt mellett rendületlenül kitartásra szólította fel a népet. Beszédét nagy tetszéssel és tapsal fogadták.

Utána Milics Ivó dr., a jogi fakultás tanára beszélt és élesen támadta a horvát köztársasági parasztpártot. Gyorgyevics Dragoszlav tanár és Stagliar Rude, a Nova Posta szer-

kesztője mondottak még beszédet. Jurics Márkó ezután berekesztette a népgyűlést és felszólította a népet, hogy mellett sorakozva, tartsanak felvonulást a városban.

A nép ezután zárt sorokban, két zászlóval a Wilsonova utcára vonult, ahol a tüzoltólaktanya előtti keresztnél megállt. Itt Piskulić Zvonimir mondott lelkesítő beszédet.

Innen a Beogradi-uton haladva a Rókus-plébánia mögötti téren majd a Paja Kuludzsics uccán a Szent-György plébánia előtti téren mondtak beszédeket. A tömeg ezután visszatért a Kaszinó előtti Szloboda térre és a népgyűlés a legnagyobb rendben szétoszlott.

Radikálisok népgyűlése Novisadon

Vasárnap délután félhárom órakor a novisadi radikális-párt a Nikolajevska-templom udvarán népgyűlést tartott, amelyre Beogradból megjelentek Dragovics Milutin, a nemzetgyűlés alelnöke, Kobasica Stipán, a nemzetgyűlés titkára és Vojovics Drága képviselő. A vajdasági képviselők közül csupán Gyorgyevics Mita novisadi képviselő jelent meg.

A népgyűlést Svingarev Mladen nyitotta meg, majd a gyűlés elnökéül megválasztották Jovanovics A. Milánt, aki rövid üdvözlő szavak után átadta a szót Vojovics Drága képviselőnek. Vojovics hosszabb beszédben ismertette a politikai helyzetet. Utána Gyorgyevics Mita beszélt, majd Kobasica Stipán rámutatott arra, hogy ha minden szerb egy pártha tömörülne, akkor is kisebbségben lenne a többi nemzetiségekkel szemben. Ezért kell csatlakozni — mondotta — a radikális kormányhoz. Felhívta a népet, hogy tartson ki Pasics mellett.

Dr. Popovics Jęfta élesen támadta a németeket, akik a legválságosabb időben hűtlének lettek a radikális-pártihoz. Zachasics Alexander a dobrovollácok nevében jelentette be csatlakozását Pasics pártjához.

Vilics Márkó indítványozta, hogy a népgyűlés táviratilag üdvözzölje a királyt és fejezze ki hódolatát és ragaszkodását a királyi házhoz. Az indítványt egyhangu lelkesedéssel elfogadták.

Majd ugyancsak Vilics Márkó előterjesztette határozati javaslatát, mely szerint a népgyűlés helyesli a kormány és a radikális képviselők működését és üdvözli a nacionalista blokkot. A gyűlés elítéli azoknak a szerbeknek munkáját, akiknek élén Davidovics áll és akik támadják az államegységet és az államalkotó munkában nem akarnak részt venni.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és ezzel a népgyűlés véget ért.

A novisadi demokraták Pribicevics mellett

Novisadról jelentik: A novisadi körületi demokrata-párt vasárnapra konferenciát hirdetett, amely azon-

ban a résztvevő nagy számára való tekintettel népgyűléssé alakult át. A gyűlésen Pribicevics Szvetozár, aki megígérte részvételét, betegsége miatt nem jelent meg. Helyette dr. Popovics Szvetisláv közlekedésügyi miniszter és dr. Lukinics Edo, a parlament volt elnöke, vettek részt a gyűlésen, amelyen képviseltették magukat a suboticei, szombori, szentai és szerémségi demokrata pártszervezetek is.

Dr. Boksan Milos nyitotta meg a gyűlést, majd dr. Lukinics Edo tartott beszédet, vázolta azokat az okokat, amelyek a disszidens demokratákat a régi pártból való kilépésre készítették. Ezután dr. Popovics Szvetisláv közlekedésügyi miniszter szólalt fel. Kijelentette, hogy sokkal kisebb bűn együttmű-

ködni a radikálisokkal, mint Radicsékkal, akik, szerinte, az államegység ellen törnek. A demokraták, akik a vidovdani alkotmányt megalkották, nem szövetkezhetnek az alkotmány ellenségeivel. Felhívja a gyűlés résztvevőit, hogy csatlakozzanak Pribicevics pártjához.

Zsivanovics Jeremia a szerbiai demokrata-párt egyik vezérének és Sztojanovics Vladimirknak beszéde után dr. Mócs Sándor volt bácsme gyeci főispán felolvasta a határozati javaslatot, amely szerint a népgyűléssé átalakult körületi választmányi konferencia Pribicevics mellett foglal állást és kimondja, hogy harcolni fog a vidovdani alkotmányért és az SHS királyságért. A gyűlés a határozati javaslatot egyhangulag elfogadta.

A közlekedésügyi miniszter a vasuti mizériákról

Még ez évben helyreáll a normális forgalom

Novisadról jelentik: Dr. Popovics Szvetisláv közlekedésügyi, aki részt vett a demokratapárt novisadi népgyűlésen, részletesen nyilatkozott az újságírók előtt a közlekedés mizériáiról.

Kijelentette a miniszter, hogy hozzá is sok panasz érkezett főleg a bánáti vasuti forgalom hiányosságaira vonatkozólag és a suboticei vasutigazgatóság állandóan értesíti az e téren mutakozó bajokról. A bánáti vasuti forgalom mizériáinak főoka az, hogy a Bánát izolálva van és nincsenek megfelelő vashidak, amelyek Bácskával és Szerbiával összekötnék. Kilátásba helyezte, hogy ez év nyaráig a személyforgalom a rendes kerékvágásba kerül. Addigra — mondotta a miniszter — a Titel-orlováci vasuti vonal is elkészül.

A teherforgalmat a miniszter álta-

labán kifogástalannak mondotta és a személyforgalom sima lebonyolításának legfőbb akadályát a sinek és talpfák rossz állapotában jelölte meg. A fővonalakon a talpfák elrothadtak és a sinek is nagyrészt kicserélendők. A talpfák és sinek kicserélése nem sokára megtörténik.

Közölte a közlekedésügyi miniszter, hogy az ország tarifapolitikájában a közeljövőben változás fog beállni. A dunai államoknak ugyanis a békeszerződés értelmében joguk van transzitora. Erre nézve rövidesen tárgyalások indulnak meg a dunai államokkal és a kötetendő egyezmények szerint fog majd módosulni a tarifapolitika.

Végül a miniszter rámutatott arra, hogy a most épülő spliti kereskedelmi kikötő nélkülözhetővé fogja tenni Fiumét.

Alakulóban a kis-pártok blokkja

Kordics disszidens Radics-párti képviselő Suboticán tárgyalt

Az ellenzéki blok megalakulása, Radics képviselőinek a parlamentben való megjelenése és a Pasics-Pribicevics koalíció létrejötte a politikai erőviszonyok terén új helyzetet teremtett. Nyilvánvaló volt, hogy a parlamentáris politika két hatalmas faktorának — a koalíciónak és a horvát parasztpárttal egyesült ellenzéki bloknak — számbeli ereje csak igen kis különbséget mutat fel és mindkét nagy csoport állandóan a kisebb alakulatok támogatását kénytelen keresni, hogy magának biztos többséget teremtsen. Legszembetűnőbb bizonyossága ennek a helyzetnek az a legutóbbi példa, amikor izgalmas erőfeszítéseket tett a radikális-párt abból a célból, hogy a Német-párt és a dzsemijet kitarisanak mellette és parlamenti szövataikkal ne pártoljanak át a blokkhoz.

Ilyen körülmények között egyre nyilvánvalóbbá válik a kisebb pártok ereje, amelyek sokszor sorsdöntő befolyást gyakorolhatnak a nagy pártok erőviszonyainak kialakulására. Epen ezért érthető, hogy az aptó parlamenti frakciók között mozgalom indult meg, amely arra irányul, hogy ezek a csoportok közös blokkba tömörüljenek és ilymódon igyekezzenek az eddiginél is nagyobb súlyt és jelentőséget elérni a politika harcaiban.

A mozgalom csendben folyik már azóta, amióta a Radics-párt két képviselője: Kordics és Minarevics kiléptek a pártjukból és bevonultak a parlamentbe. A két disszidens Radics-párti képviselő már a múlt évben a többi pártok disszidenseivel, továbbá a macedón és montenegrói képviselőkkel együtt külön klubot alakítottak,

a semleges képviselők klubját. — Ugyanezeken megindult az akció, amelynek az a célja, hogy a semleges képviselők csoportja a többi kis pártokkal: a dzsemijettel, németpárttal, a földmivespárttal és szociálistákkal közös parlamenti alakulatba tömörüljön, hogy így a pártoknál támogatásuk ellenében minél több eredményt és vivmányt biztosíthassanak választóik számára.

Kordics Matej, disszidens Radics-párti képviselő vasárnap Suboticára érkezett és itt tanulmányozta a politikai és pártviszonyokat a kisebbségi pártok és kis pártok együttműködésének lehetősége szempontjából. Kordics képviselő evégből érintkezésbe lépett a suboticiai pártok vezetőivel, többek között dr. Sántha Györggyel, a Magyar Párt elnökével is, akinél a nemzetiségi pártok helyzetéről és arról érdeklődött, hogy lehetséges volna-e a vajdasági bunyevác, magyar, német, szociálista és földmivespárti blok megalakítása.

Dr. Sántha György a képviselőnek azt válaszolta, hogy ez a kérdés a magyarok számára még korai, mert a magyarság nagy része eddig még nem élhetett választói jogával és így képviselői sincsenek. A továbbiakban kijelentette a Magyar Párt elnöke, hogy a jövőben, amikor a vajdasági magyarok is egyenlő állampolgári jogokat fognak élvezni és parlamenti képviselőik is lesz, akkor majd a viszonyok mérlegelése után fognak határozni arról, hogy milyen politikát kövessenek.

Kordics képviselő ezenkívül — mint értesülünk — a bunyevác-sokác párt vezetőkörében is tájékozódott a kis pártok blokja ügyében, de mostani megbeszélései semmiféle konkrét eredménnyel nem zárultak.

Dr. Alkalay Izsák Novisadon

Fényes ünnepségekkel fogadták az országos grandrabbit

Novisadról jelentik: Vasárnap délelőtt dr. Alkalay Izsák országos grandrabbi Novisadra érkezett, ahol a városi hatóság és a zsidó hitközség fényes fogadtatásban részesítette. Suboticáról dr. Bochan Samu és Pollák Lajos jelentek meg, Somborból dr. Fischer rabbi, Topoláról és a Novisad környéki községekből küldöttségek vettek részt a grandrabbi fogadtatásán. Az állomáson a vonatból kiszálló grandrabbit Lakics Jovan polgármesterhelyettes a város. Frank Gyula a zsidó hitközség nevében üdvözölte. Az üdvözlőbeszéd után kocsiba ültek és díszmenetben, amelynek élén egy szakasz díszruhás lovasrendőr haladt, vonultak be a városba.

A hosszú kocsisor a zsidó templom előtt állt meg, ahol Ernst Bernát hitközségi elnök és dr. Kiss Henrik rabbi fogadták baldachin alatt dr. Alkalayt. Stefanovics Zsarkó polgármester üdvözlő beszéde után istentisztelet volt, amelyen a katonaság, a hatóságok és a különböző felekezetek képviselői is résztvettek. Az istentiszteleten a grandrabbi imát mondott a királyi családra és beszédében felhívást intézett a híveihez, hogy ezentul ne Budapest és Bécs, hanem Beograd felé tájékozódjanak. Ezután díszközgyűlést tartott a zsidó hitközség, majd a grandrabbi a különböző küldöttségek vezetőit fogadta.

Délután nagyszabású bankettet adtak a grandrabbi tiszteletére, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A cionisták az ünnepségtől távol tartották magukat.

Két bánáti községet elöntött az árvíz

A Duna és a Száva vize egyre emelkedik — Gőzhajókon mentik az elöntött falvak lakosságát

Beogradból jelentik: A Duna és a Száva vize rohamosan emelkedik. A Duna bánáti partján fekvő Borcsa és Ovcse községekbe behatolt az ár. A két elöntött község segítségére gőzhajókat küldöttek, amelyek felvették a menekülő lakosságot. Rengeteg élőállat és butor odaveszett, a házak legnagyobb része az árvízben összedőlt.

A két falu között csónakon közlekednek. A vizállás oly rohamosan nő, hogy gátemelésre gondolni sem lehet. Szakértők szerint a víz még emelkedni fog, mert a boszniai

hegyek olvadásnak indult hótömegei még nem vezetődek le teljesen és pár nap múlva, az alpesi hóolvadás megindulásakor a vizállás még másfél méterrel emelkedni fog. Különösen a Száva környéki vidékeket sújtja katasztrófálisan az árvíz.

Az árvíz okozta kár már eddig is óriási. A lakosság Zimony környékén csónakon siet a szorongatottabb vidékek segítségére. Beogradban segélyakciót indítottak az elöntött vidékek megmentésére. Szakértők szerint a Duna vizállása öt méterről hétre fog emelkedni.

A bunyevác-sokác-párt tárgyalásokat kezd Radicsékkal

Meg akarnak állapodni a vajdasági képviselő-jelölésekben

A Radics-párt vezetősége — mint anna kidején a *Bácsmegyei Napló* is megírta — tervbe vette, hogy az új képviselőválasztásokra választási agitációját a Vajdaságra is kiterjeszti és a vajdasági kerületekben is állít jelöltek. A bunyevác-sokác-párt kebelében emiatt több ízben folytak tanácskozások, hogy milyen állást foglaljanak el a Radics-párt tervével szemben, végleges határozatot azonban nem hoztak és a párt magatartását a beogradi politikai eseményektől tették függővé. A parlamenti válság és ezzel kapcsolatban az új választások közeli kiírásának híre most ismét aktuálissá tette a kérdést. Ez indította arra a suboticiai bunyevác-sokác-párt vezetőségét, hogy értekezletet hívjon össze azoknak a módoszatoknak megbeszélése végett, amelyek legalkalmasabbak a Radics-párt terve következtében előállott helyzet tisztázására.

Az értekezlet vasárnap délelőtt folyt le a Katholikus Kör helyiségében. Résztvett az értekezleten Raics Balázs képviselő is. A politikai helyzet ismertetése után a párt

elhatározta, hogy nagy választási agitációt kezd. Megválasztottak egy száztagú agitációs bizottságot, amelynek elnöke Raics Balázs, al-elnöke Prsics Mihály és titkára dr. Katarec lett.

Ezután hosszú vita következett, amely azzal a határozattal végződött, hogy a párt tárgyalásokat kezd a Radics-párt vezetőségével és arra fog törekedni, hogy a Radics-pártot eltérítse szándékától. Ezek a tárgyalások, amelyeket Raics Balázs és Bosnyák Antal képviselők fognak vezetni, már a napokban megkezdődnek a Radics-párt Beogradban tartózkodó képviselőivel. Amennyiben a tárgyalások nem járnának eredménnyel, lehetséges, hogy a párt vezetősége Radics Istvánt is felkeresi Bécsben.

Mint hogy a bunyevác-sokác-párt a két párt választási küzdelmével nem akarja az erőket szétforgácsolni, valószínű, hogy egyeséges frontot alakít a Radics-párttal anélkül, hogy ezáltal feladná önállóságát. A párt további takikája a napokban meginduló tárgyalások eredményétől függ.

A kifosztott község

A jugoszláv hatóságok ünnepélyesen birtokba vették Párdányt

— Kiküldött munkatársunk jelentése —

Becskekről jelentik: Párdány ünnepélyes átvétele szombat délután két órakerült folyt le. Az átvétele bizottság Novitebéről indult el, élén katonazenekezzel. Elöl a 27-ik gyalogezred egy szakasza haladt, utána négylovas hintón Rajics Szvetisláv alispán, majd száz fogatból álló kocsisor. A község határában nagy tömeg fogadta örömmujongással a bizottságot, amelyet Urksics Milos volt párdányi bíró üdvözölt. Ezután a menet bevonult a község házára. Rajics alispán felolvasta a jugoszláv-román konvenciót, majd közölte az új községi vezetőség névsorát és nyomban kivette az esküt az új tisztviselőktől. Klapka Antal községi jegyzőt egyelőre meghagyták állásában. Községi bírónak Radonac Lázárt nevezték ki, amit a lakosság vegyes érzésekkel vett tudomásul.

Párdány fekete napjai

A kiürítés előtt a románok a legkíméletlenebb terrort gyakorolták a megfélemlített lakossággal szemben. A község képe a kiürítés után olyan, mint egy elhagyott csatater.

tettek. A vasuti épületekből minden felszerelést, butort elhurcoltak, úgy hogy a vasuti szolgálat megakadt.

A volt főszolgabírói épület környékben megszuza a kiürítést, innen a románok csupán belső ablak-szárnyakat vittek el. A kaszinóban felszedték a padlót és elszállították. A község egyetlen cséplőgépét az utolsó napon rekvirálta el a kiürítést végző román hatóság, amely a tüzoltó fecskendőt is elakarta szállítani, de a jugoszláv delegáció tiltakozására, az utolsó pillanatban le- tett erről a szándékáról. A község kára több mint 4-5 millió lejre megy.

Módos kiürítése

A jugoszláv bizottság az éjjelt Párdányba töltötte és vasárnap kora reggel kocsin átment Módosra, a melyet a románok kedden üritenek ki. A határon kellemetlen meglepetés érte a bizottság tagjait. Román katonák feltartóztatták őket és csak hosszas vexatura után, erélyes tiltakozásra engedték be a községbe, a hol a Bukarest szállóban rendelték nekik szállást. A románok egész idő alatt gondosan ügyeltek arra, hogy a jugoszláv hatóság ne értekezhesse a lakossággal.

A szállót a román hatóságok szigorú blokád alá vették. Annyira szigorúak voltak, hogy a szálló többi vendégét kilakoltatták. A bizottság tagjai a szigorú kordon ellenére is módot találtak arra, hogy a lakossággal érintkezésbe lépjenek. A bizottság részletesen értesült arról, hogy

Módoson ugyanolyan rablások folynak, mint Párdányban

A román hatóságok kidoboltatták, hogy keddig senkinek sem szabad lakását elhagyni és mindenki köteles bármilyen háziállatát odahaza tartani, hogy szükség esetén nyomban kéznél legyenek.

Még a sineket is . . .

Módoson egyébként mindent elrekvirálnak és amellet nagy pénzösszegeket hajtanak be a vagyonszám polgároktól. Többek között a Bukarest szálló tulajdonosán kilencvenezer lejt hajtottak be.

Párdány és Módos között felszedték a vasuti sineket és elszállították Bukarestbe.

Vasárnap délelőtt a bizottság külön vonaton visszautazott Becskekre.

Ujabb leleplezés

a francia-csehszlovák titkos egyezményről

A csehszlovák sajtóiroda ismét cáfol

Nemrégben a Berliner Tagblatt leleplezést közölt Franciaország és Csehszlovákia között létrejött titkos katonai egyezményről, amely a kisantant érdekeit mélyen sérti. — A Berliner Tagblatt cikkét Benes csehszlovák miniszterelnök erélyesen cáfolta a közölt egyezményre vonatkozó okmányokról pedig kijelentette, hogy azok otromba hamisítványok.

Most azután a Dresder Machrichten közli azt a hírt, hogy Franciaország-Csehszlovákia és Lengyelország között katonai megegyezés jött létre.

A lap svéd forrásból eredő értesülése szerint Franciaország, Csehszlovákia és Lengyelország között katonai egyezmény áll fenn, amely intézkedik a vezérkar összetételéről, a három állam hadseregének szer-

A románok kedden kidoboltatták, hogy vasárnapig senki sem hagyhatja el lakását. Ezután megkezdődött tüzzel-vassal a rekvirálás. Különösen az élőállatokra vetették magukat a sarcolók. 360 sertést és igen sok tehenet, ökröt és lovat zsákmányoltak el a megrémült lakosságtól.

Deckel téglagyárostól 110, Stifel Józseftől 19, Heckel Jánostól 4, Híppel Jánostól 4, Grte Jánostól 14, Kauten Pétertől 3, Hecken Ferencről 4, Ohl Antaltól 5, Sichbach Jánostól 19, Weismann Jánostól 20, Heckel Miklóstól 3, Todorov Mili-vojtól 29 disznót hajtottak el.

A rekvirálást, amely a lakosság körében nagy felháborodást keltett, az élelmes románok kiterjesztették egyébre is. Így többek között Klein Henriktől 12 ezer lej, Beigl Henriktől ötezer lej és Kristóf Jánostól tizenkilencezer lej készpénzt zsaroltak. A Temes-Béga vízszabályozó-iroda raktárát teljesen kifosztották, nem kímélvén az iroda főnökének, Petrikovics Róbert igazgatójának a raktár melletti magánlakását sem, amelyet teljesen kiürit-

HIREK

vezetéről, a mozgósításról, a sztratégiai felvonulásról, azonkívül egy egy hadműveleti tervet is tartalmaz. Az egyezmény szerint az egyesített hadseregnek ereje körülbelül 1 millió 830.000 fő volna közös főparancsnokság alatt. Az orosz hadseregnek felvonulását minden esz-közzel meg fogják akadályozni.

A Németország ellen való főműveletet a lehető leggyorsabban fogják végrehajtani, mielőtt a döntő orosz hadseregek segítségére jöhetnek, az egyesített hadseregek főerejének déli szárnya Felsőszilézia német részét fogja hatalmába keríteni. A jobb szárny középpont gyanánt megy előre, hogy Keletporoszországot elvágja Németországtól. A cseh határon a védelem passzív lesz, de a főparancsnokság készen fog állni a Bajorország ellen való offenzívára, amely támogatná a francia hadsereg előtörését Frankónia és Majna-vonal ellen. A cél, hogy a francia és cseh hadseregek Dél-németországban egyesüljenek.

A csehszlovák sajtóiroda természetesen újra cáfol és kijelenti, hogy hasonló félrevezetésről van szó, mint aminő a francia cseh titkos szerződés közzététele alkalmával történt.

A német nagyiparosok beszüntetik a jótételei szállításokat

Berlinből jelentik: A Micumszerződések határideje tudvalevőleg április 15-én jár le. Ez a nap, úgy látszik, súlyos válságot fog előidézni. Mint ismeretes, a szerződések értelmében a német nagyiparosok nagymennyiségű fűtőanyagot tartoznak szállítani a megszálló hatóságok részére. A német nagyiparosok kijelentették azonban, hogy április 15-ike után nem lesznek képesek többé a szállításokat teljesíteni. A Micum pedig nemcsak hogy engedékenységre nem hajlandó, hanem még fokozottabb igényekkel lép fel és a szállítványok mennyiségét az ediginél magasabban akarja megállapítani.

A német kormány közvetítő ajánlattal lépett fel, melyet Hoesch párisi német követ Poincaréval folytatott tegnapi megbeszélésén tett szóvá. A német kormány provizóriumot ajánl, amíg nem ismerik meg a szakértők javaslatát. Voltaképpen ugyanis csak e javaslatok alapján indulnak meg a jótételei tárgyalások. A német kormány azt ajánlja, hogy a szállítások ideiglenes folytatását nemzetközi kölcsönrel tegyék lehetővé. Poincaré azonban az abszolút visszautasítás álláspontján van minden olyan javaslattal szemben, amely nem akarja a Micumszerződéseket megújítani. Kijelentette, hogy ha a német iparosok nem újítják meg az egyezményt, kényszerrendszabályokat léptet életbe a német ipar ellen.

Düsseldorfban kedden kezdődnek a tárgyalások, melyekről — ily előzmények után — a német közvélemény nem sok eredményt vár. A Micumszerződésben érdekelt nagyiparosok 85 százaléka kijelentette, hogy inkább beszünteti üzemét, semmint aláírja a teljesíthetetlen feltételeket tartalmazó szerződést.

— A király visszaérkezett Beogradba. Beogradból jelentik: Sándor király ma, hétfőn reggel Beljéről, ahol vadászaton vett részt, visszaérkezett Beogradba. A király hírszerint a hétfői nap folyamán kihallgatáson fogadja Pasics miniszterelnököt, Jovanovics Ljubát és Korosecet.

— Vuicsics volt belügyminiszter Szuboticán. Vuicsics Milorád volt belügyminiszter vasárnap Szuboticán tartózkodott. A volt belügyminiszter itteni rokonait látogatta meg.

— A szombori rendőrfőkapitány előléptetése. Szomborból jelentik: A belügyminiszter Eremics György rendőrfőkapitányt a polgármester előterjesztésére soronkívül a VII-ik fizetési fokozat I-ső osztályából a VI-ik fizetési fokozat I-ső osztályába léptette elő.

— Trikovics miniszter Szomborban. Szomborból jelentik: Vasárnap Szomborba érkezett Trikovics Márkó törvényelőkészítő miniszter. A miniszter résztvett a szombori radikális klub értekezletén. Délután a miniszter Sztoparra utazott, ahol a radikális-párt népgyűlést tartott.

— Létrejött a megegyezés a Kikinda-zsombolyai vasúti forgalom ügyében. Beogradból jelentik: A Velikikinda zsombolyai vasúti forgalom ügyében a jugoszláv-román megbízottak között létrejött a megegyezés. A megegyezésről szóló szerződést Avramovics, a közlekedésügyi miniszter helyettese és Emandi román követ irták alá.

— Kitüntetés. A király Manojlovics Cvetkót, a szuboticei zeneiskola igazgatót a Szent Száva rend harmadosztályával tüntette ki.

— Németországot általános vasutassztrájk fenyegeti. Berliin jelentés szerint, Németországot általános vasutassztrájk fenyegeti. A birodalom egyes területein máris részleges sztrájkok vannak. A vasutasok szövetsége már régebb óta tárgyal a közlekedésügyi miniszterrel, aki kijelentette, hogy a fizetéseket lényegesen felemeli. A kormány a közlekedésügyi miniszter javaslatát nem fogadta el.

— Felmentették a zagrebi főispánt állásától. Beogradból jelentik: A „Pravda“ értesülése Čimić zagrebi főispánt, volt horvát helytartót, felmentették állásától. Helyére Zoricics báni tanácsost nevezik ki.

— A német párt népgyűlése Novi-Vrbáson. Novi-Vrbásról jelentik: A Német Párt vasárnap délelőtt Novi-Vrbáson népgyűlést tartott. A népgyűlésen résztvett Krafft dr., a német párt elnöke.

— Szocialista-győzelem Buenos-Airesben. Londonból jelentik: Buenos-Airesben a parlamenti választásokon a szocialisták győzelmet arattak.

— A görög rojalisták vezére hazakerkezett. Athénből jelentik: Metaxos tábornok, a rojalisták vezére, visszaérkezett Athénbe. Metaxos vasárnap beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a népakarat szuverénitását figyelembe kell venni.

— Halálozás. Pénteken délelőtt temették el nagy részvét mellett Benacsek Mihály 72 éves bacskepetrovoszelói tűzoltófőparancsnokot. Az elhunyt negyven éven át volt a bacskepetrovoszelói tűzoltók főparancsnoka.

— A suboticei kerületi rokkantegyesület közgyűlése. A suboticei kerületi rokkantegyesület vasárnap délelőtt a színházteremben tisztújító közgyűlést tartott. A közgyűlésen a lemondott vezetőség helyébe a következő új vezetőséget választották meg: Elnök Bacsevics Péter rendőrkapitány, alelnök Osztrogonác Béla, titkár Sztankovics Péter nyugalmazott százados, pénztárnok Furtes Gusztáv. Ezen kívül még hat választmányi és három felügyelőbizottsági tagot választottak. Az egyesület elhatározta, hogy a novisadi végrehajtóbizottság működését beszünteti és helyébe Suboticán választ végrehajtó bizottságot.

— Egy évi fogház Jovanovics Alexa volt miniszterelnök elgázolásáért. Beogradból jelentik: Érdekes bűnpörben ítékezett a napokban a beogradi bíróság. A vádlott Gyókics Zsivotin soffer, aki még 1920 májusában egy katonautóval Beograd közepén elgázolta Jovanovics Alexa volt miniszterelnököt, a kiváló jogtudóst. Jovanovics még aznap este belehalt sérüléseibe. A bíróság most gondatlanságból okoztt emberölésben mondta ki bűnösnek Gyókicsot és egy évi fogházzal és huszonegyezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

— Elfogott katonaszökevények. Sentáról jelentik: A sentai rendőrség elfogta Vörös János és Gálos Simon katonaszökevényeket, akik Senta környékén több betörés és lopást követtek el. A katonaszökevényeket átadták a szuboticei katonai parancsnokságnak.

— Egy szombori rendőr tragikus halála. Szomborból jelentik: Szombat délelőtt Masics Mita lovasrendőr kocsin hazafelé tartott a tanyáról. Masics a Bikár-szállás-állomás közelében megállította a kocsit, mert egy vonat közeledett. Leszállt a kocsiról és megfogta a rudat, hogy megfékezhesse a lovakat, ha azok a robogó vonattól megijednének. Amikor a vonat odaért, a lovak ágaskodni kezdtek, a kocsit ide-odarángatták és a rud olyan szerencsétlenül lökte meg Masicsot, hogy az a mozdony kerekei alá került, amelyek darabokra tépték. A tragikus véget ért rendőr temetése vasárnap délután volt nagy részvét mellett.

— Repülőgépek összeütközése. Strasburgból jelentik: Két repülőgép Strasburg felett, több száz méternyi magasságban, összeütközött. Az összeütközés következtében mindkét gép lezuhant. A pilóták szörnyen haltak.

— Hazaárulásért letartóztatott nagyváradi család. Kolozsvárról jelentik: Özvegy Bartha Gyuláné nagyváradi uriaszonyt, egy kisebb vendéglő tulajdonosnőjét és Bartha László kereskedőt, volt főhadnagyot letartóztatta a kolozsvári VI. hadtest hadbíróháza. Az ötvenesztendősi uriaszony és a fia ellen már régebben folyik az eljárás hazaárulás és kémkedés miatt. Nagyváradról már többször beidézték őket kihallgatás végett, amíg péntek délelőtt a vizsgálatot vezető hadbíró-kapitány kihirdette előttük a letartóztatási végzést.

— Amikor a szállodás meglopja a vendégeit. Osijekről jelentik: Petko Honának az alsóvárosban volt egy nem legjobbhírű beszálló vendéglője. Petko szövetkezett a nála szolgálatban állott Milicsevics Katica és Bozsics Lucija pincérlányokkal és a hozzájuk szállt vendégeket éjjelenként meglopták. Feljelentés folytán a rendőrség egy a szállodásnőt, mint a pincérlányokat letartóztatta.

— Ami Önnek kell, az — Elsaftuid! Ez az igazi háziszér, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Central 185. sz. (Hrvatska).

— Baleset. Novisadról jelentik: Paštyán Ivó 14 éves fiú vasárnap a még mozgásban levő villamoskocsiról leugrott. Az ugrásnál nekiütődött egy villamososzlopnak és elesett, miközben mindkét keze a villamos alá került. A kerekek teljesen összezúzták a szerencsétlen fiú kezét. Eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

— A novisadi gimnáziumi ifjúság hangversenye Suboticán. Vasárnap délelben érkezett meg Novisadról az ottani állami gimnázium dalegyesületének mintegy ötven tanulója, akik este a városi színházban fényesen sikerült hangversenyt rendeztek. A novisadi diákok fogadására a vasúti állomáson megjelentek a suboticei állami gimnázium tanulói, tanáraik vezetésével, zászlók alatt. A novisadi diákok tambura-zeneszóval vonultak be az állomásról a városba. A hangverseny — amelyen nagy és előkelő közönség jelent meg — egyházi dalokkal kezdődött, majd Trikovics Béla gimnáziumi tanuló zongorán előadta Chopein Nocturnóját és Godard egy mazurkáját. Mindkét számával nagy sikert aratott. Utána az énekkar szlovén dalokat adott elő. Jankovics Sztojane VIII. osztályu tanuló Grieg Szerenádját adta elő érces bariton hangon. Kvikner Edó VII. osztályu tanuló Chopein Improvizációját, majd Beethoven »Ruines des Athenes« című művét játszotta el zongorán figyelemreméltó készséggel. Ilin Dusan Corelli »La Folia«-ját interpretálta hegedűn nagy tetszés mellett. Végül az énekkar szerb népdalokat énekelt. A pompásan sikerült hangversenyt Pastyan Svetolik vezette.

— Ezerszáz évi börtönbüntetést a Ruhr-vidéken. Berlinből jelentik: Félhivatalos adatok szerint a Ruhr-és Saarterületen a régi megszállott részek lakóinak száma 11 millióra rug. Eszerint Németország lakosságának hatodrésze él idegen uralom alatt. A kiutasítottak száma még mindig 10.000-re rug, a politika foglyok száma pedig 1200. A megszállt területen összesen 1100 év börtönbüntetést szabtak ki és nagysok millió frank pénzbüntetést.

— Órlási hóvihár Newyorkban. Newyorkból érkezett hírek szerint Newyorkban és környékén irtózatató hóvihár dühög, amelyhez hasonló nem volt az egész tél folyamán. Két expresszvonat a hóvihárban összeütközött. A szerencsétlenségnek két halottja és sok sebesültje van. A newyorki utcákon 30 centiméter magasságban hó fekszik.

— A suboticei gyárosok egyesületének tisztújító közgyűlése. Vasárnap délután tartotta tisztújító közgyűlést gyárosok szövetségének suboticei osztálya. A gyűlésen a következő vezetőséget választották meg: Elnök Rottmann Imre, alelnök Manojlovics Dusan, háznagy Buchwald Leó, pénztárnok Weinhut Béla. A felügyelőbizottság tagjai dr. Fenyves Ferenc, dr. Horváth Móric és Urge Ernő, jogtanácsos Manojlovics Jócó dr. Ezenkívül még egy 12 tagu választmányt választottak meg.

— A Drávába ugrott. Ostiekről jelentik: Celics Mihály kereskedősegéd szombaton a Drávahidról a vízbe ugrott. A hideg vízben azonban elállott öngyilkossági szándékától és hangosan segítségért kiáltott. Csónakon siettek kimentésére, ami sikerült is.

— Egy madridi bank összeomlása. Párisból jelentik: A Journal jelenti Madridból: A kasztillai bank összeomlása mindig nagyobb hullámokat vet. Az igazgatótanács valamennyi tagjának egyenként 100.000 pezeta óvadékok kellett lennie, hogy szabadlábbon maradhasson. A bank elnöke, Morel de Calatsava gróf, Párisba menekült.

MÜLABAK
MUKEZEK
EGYENESTARTÓK.
SCHÖNBRUNN SUBOTICA
PAŠIĆEVA ULICA 5. SZÁM. — TELEFON 2-75

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 április 8.

98. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Magyar alku

Az a látogatás, amit az Országos Magyar Párt elnökénél a tegnapi napon egy disszidens Radics-párti képviselő tett, tanulságosan és logikusan illik bele a jelenségeknek abba a sorozatába, melyet az utolsó időkben a politikai pártok törekvései mutatnak. Ez a látogatás azonban mégis valamivel többet mond, mert arra szolgáltat bizonyosságot, hogy a Magyar Pártot már nemcsak a tényleges erők mérlegelésénél, hanem a jövőre tervezett kialakításában is számbaveszik. Az állandó kormányválság aligha oldható meg választások nélkül s ha a kormányválságban — talán a tényeknek megfelelően is — kormányzati válságot is látunk, akkor esetleg csak egymásután következő több választás fogja tudni tisztázni az erőviszonyokat s fog tudni olyan atmoszférát teremteni, melyben végre megkezdődhetik a nyugodt kormányzásnak s a biztonosságos munkának ideje. A közéleti választások kérdése is már régen megérett a megoldásra. A politikai taktika s a politikai szükségletek komponensei az új választások rezultansában találkoznak.

A választások, melyeknek ma már csak az időpontja kérdéses, de közeli bekövetkezésükkel már számolni kell, minden időben életre hívtak olyan törekvéseket, melyek felsorakoztatták a híveket s megnyerni igyekeztek a segédcsoportokat.

Ma — bevalljuk — az igazság szava s a belátó türelmesség ígéje csak félannyit nyom, mint máskor, mert minden kijelentés sulyából sokat levon a taktikai előny mérlegelése. Olyan időkben élünk, amikor a szó valutája elvesztette teljesen vásárló értékét s mint a háború utolsó időszakában volt, csak a cseregazdálkodás jogosult. Szóért csak szót adhatunk, jó szóért természetesen jó szót, de csak szót. Aki megelégszik vele, elég, ha csak szavakat pazarol ránk, de aki cselekedeteket vár tőlünk, az cselekedetekkel közeljék. Pengő szóért és zengő cimbalomért nem adhatjuk el a jövő aratását. Aki aratni akar, vessen is. Aki szót vet, csak szalmát fog csépelni, de aki a cselekedetek buzáját veti el, buzát is fog aratni.

Jönnek a kérők, hála istennek, elég sűrűn. Jönnek már a násznagyok is, kellemetes rigmusokkal s az ígéretek pántlikáival felcicomázott bottal. Ugy látszik, szép és gazdag lányt sejtene a magyarság portáján, mert van érte tülekedés szépen. De amíg a násznagy pálca Áron vesszeje nem

lesz s nem virágoz ki tetteket s amíg régi szokás szerint a kérők nem teszik le házuk küszöbére a hitbért, addig — nem eladó a lány. Ezt a lányt nem lehet eluszkocsizni s nem lehet mézes igérettel elcsábítani. Am jöjjön érte az az egész férfi, akinek szívében van annyi jószág és bátorság, hogy párjával ajánlkozik, jöjjön érte, nem kell elvégezni a herkulési próbatételeket, bár Augias istállója régen várja a kitakarítást. Jöjjön bátor szóval és bátor cselekedetekkel. A hitbér: az igazság és egyenlőség követeléseinek teljesítése. A jog, föld és iskola. A magyarság boldogan

fogja követni azt, aki teljesíti vele szemben a törvény parancsait.

Addig: barátkozhatunk, ismerkedhetünk, beszélgethetünk, iddógalhatunk, de nem alkuszunk. Botor gazda az, aki pusztuló valutáért eladja termésének kincsét. Az orosz rubel pedig aranyat ér az ígéretek valutájához képest. A magyarság politikai sulyának vetése már ott zöldel a mezőkön. Ha eddig várhattunk, kevés ideig várhatunk még. Várhatunk, amíg nem hordtuk be a csürbe a termést s megvárhatjuk azt is, amíg nem jön olyan vevő, aki cselekedeteket, tetteket, élő jogot hoz majd a tarisznyájában.

Szombaton összeül a nemzetgyűlés

Nincs döntés — Hírek Jovanovics Ljuba kormányalakításáról
Hogyan akarja a kormány elkerülni leszavaztatását?

Beogradból jelentik: A hétfői nap semmi fordulatot nem hozott a belpolitikai életben. A pravoszláv ünnep miatt csak kevesen látogatták a parlamenti klubokat, bár a vidékre kiutazott képviselők nagy része már visszatért Beogradba és türelmetlenül várják a döntést a parlament összehívásának ügyében. Ebben a kérdésben még mindig a legnagyobb tájékozatlanság uralkodik nemcsak az ellenzék, hanem a kormány-párt körében is. Pasics miniszterelnök ismét azt a taktikát folytatja, hogy a radikális képviselőket egyáltalán nem informálja az eseményekről, tekintettel arra a pártjától nyert felhatalmazásra, amely szabad kezet biztosít neki a válság megoldására. Ilyen módon a radikális párti képviselők még kevésbé tájékozottak a helyzetéről, mint az ellenzékiek, mert ezeket vezetők naponként tájékoztatják az események újabb fázisairól.

A válság megoldására nézve még mindig erősen tartja magát a Jovanovics Ljuba személyével kapcsolatos kombináció abban a formában, hogy Jovanovics Ljuba az egész ellenzék bevonásával nagy koalíciós kormányt alakítana, amely a mostani parlamenttel dolgozna tovább. Olyan hírek is hallatszanak, hogy a radikálisok és klerikálisokat ki akarják vonni az ellenzéki blokkból és koalícióra lépnek velük. A klerikális párt részéről azonban ezt a kombinációt a leghatározottabban cáfolják.

A parlament összehívása

Az esti órákban a radikális párt körében az a hír terjedt el, hogy már megvan a döntés a parlament összehívásának idejére nézve. Információink szerint a parlament elnöksége szombatira hívja össze a szkupstint. A szombati ülés na-

pirendjén a következő ülés tárgyszorozatának megállapítása fog szerepelni, a következő ülést pedig hétfőn tartják meg, amelyen a Radics párti képviselők mandátumának igazolását fogják tárgyalni.

Az igazolás minden nagyobb nehézség nélkül meg fog történni és így a kormány azonnal kisebbségbe kerül. Hír szerint a kormány el akarja kerülni leszavaztatását és ezért igyekezni fog megakadályozni azt, hogy ezen az ülésen az igazoló bizottság jelentésén kívül más ügy is tárgyalás és szavazás alá kerüljön. Emiatt az a terv alakult ki, hogy a mandátumok igazolása után az elnök kijelenti, hogy miután más kérdés nincs a napirenden, az ülést berekeszti és a következő ülés napját írásban fogja közölni a képviselőkkel. Az enunciació után az elnök más kérdés tárgyalását nem fogja megengedni. A nemzetgyűlés ezután legközelebb május közepén fog ülést tartani. Az ellenzék taktikája ezzel a tervvel szemben nem ismeretes és így nem lehet tudni, hogy mennyire sikerül a kormánynak az a szándéka, hogy leszavaztatását elkerülhesse.

Ellenzéki népgyűlések

A vasárnapi és hétfői két ünnepnapot úgy a kormánypárt, mint az ellenzék Beogradban és a vidéken agitációra használta fel. A beogradi pártmozgalmak közül a legnagyobb figyelmet a demokratapárt gyűlései keltették, amelyeken újabban a Radics-párti és más ellenzéki képviselők is részt vesznek, hogy ezzel is demonstrálják a tömegek előtt az ellenzéki blokk egységét. Az egyik beogradi külvárosi ülésen már vasárnap több Radics-párti képviselő felszólt, hétfőn délelőtt feltizenegykor pedig a Imperial szállodában a Demokrata Ifjúság nagygyűlésén, amelyen több mint háromezer ember vett részt, szintén ilyen tüntetés játszódott le. Az

ülésen a demokratapártból Ratalovics és Dukarac képviselők, Ribar Iván és Angyelinovics volt képviselő, a Radics-pártiak közül Jarzsbetics, Krnjari, Kovacevics, Zsidedvics, Robics és Dombai, a muzulmánpartból Alics Huszein, Kapetanovics Gavra, Gyumisics és Dupovac, a földművespartból pedig Dimitrijevic Dusán vettek részt.

A két ifjusági szónok után Dukarac beogradi demokrata képviselő hosszabb beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Élesen támadta Pribicevicset. Beszéde közben érkeztek a terembe a Radics-párti, valamint a többi ellenzéki képviselők, akiket a tömeg egy negyed óráig tartó tapssal és éljenzéssel fogadott. Dukarac ezt a helyzetet kihasználta beszéde további folyamán is, amelynek során a hallgatóság éltette Davidovicsot, a nemzeti egységet és Radics Istvánt, Pribicevicset pedig abcugolta.

Gyogyevics Szvetozár beszédeben ugyancsak Pribicevicset ellen intézett éles támadást, azért, hogy Pribicevicset a radikálisok segítségére sietett. A következő felszólató Ribar Iván is elsősorban Pribicevicset támadta. Annak a véleményének adott kifejezést, hogy Pribicevicsetnek és híveinek a demokratapártból való kilépése nem veszteség a párt részére, hanem határozott nyereség, mert így a párt homogén.

Utána Popovics Brankó egyetemi tanár tartott beszédet, amelyben Pasicsot a korrupció forrásának nevezte. Végül Jabzsbetics Radics-párti képviselő kért szót, akit a tömeg zajos ovációban részesített. Élesen támadta Pribicevicset és rámutatott arra, hogy Pribicevicset volt az oka annak, hogy a horvát nép eltávolodott a nemzeti egység gondolatától.

Az ülés lelkes hangulatban déli egy órakor ért véget.

Uj rendelet

az állampolgárság megszerzéséről
A kik hét éve tartózkodnak az ország területén, kérhetik az állampolgárságot

Az opciós határidő lejártá óta mindeztől nyílt kérdés maradt, hogy miképpen lehet megszerezni az állampolgárságot azoknak, akik az opciós törvényben feltüntetett feltételeknek nem tehetnek eleget. Igen tekintélyes ezeknek a száma, akik ezideig semmiféleképpen nem tudták megszerezni az állampolgárságot, holott arra meg volna a hajlandóságuk s egzisztenciális érdekük is ezt kíváná.

Az állampolgárságról törvény még nem készült el és bizonytalan az is, hogy az mikor fog elkészülni, azonban a belügyminiszterium most rendeletet adott ki, amely szabályozza az állampolgárság megszerzésének a módját. Az új rendelet értelmében a szerb polgári törvénykönyv 44. §-ában foglalt esetekben is lehet kérvényezni az állampolgárságot. E rendelkezés szerint az állampolgárságot idegen alattvaló ugy szerzheti meg, ha két évig állami szolgálatban, vagy ipari pályán, földműveléssel foglalkozva, vagy más kereseti

pályán működve él az ország területén és ez idő alatt nem követett el semmiféle büncselekményt. Az idézett szakasz szerint egyéb esetekben, az ország területén való tartózkodás korlátozása nélkül csak az uralkodó engedélyével és az államtanács hozzájárulásával lehet állampolgárságot szerezni.

A kérvényen föl kell tüntetni a születés idejét és helyét, továbbá, hogy milyen állampolgár a kérvényező, mióta él az SHS. királyságban, családi állapotát és ha nős a kérvényező, ugy feleségének és gyermekeinek neveit. A kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni: 1. Keresztlevél minden családtag részére vagy azt pótló más hivatalos bizonyítvány. 2. Házassági okmány. 3. Erkölcsi bizonyítvány. 4. Iskolai bizonyítványok. 5. A kérvényező foglalkozását igazoló bizonyítvány. 6. A feleség hivatalosan igazolt nyilatkozata, hogy szintén kéri az állampolgárságot. 7. 105 dináros okmánybélyeg.

Betörők jártak

a subotici kereshedelmi iskolában
Megkezdődtek a palicsi lakásfosztogatások

Másfélével ezelőtt betörtek ismeretlen tettesek a subotici felsőkereshedelmi iskola fizika-termébe, ahonnan egy értékes vetítőkészüléket loptak el, amelyből azonban hiányoztak a vetítőlencsék. Az iskolaigazgatóság feljelentésére a subotici rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére, azonban eredménytelenül. Az iskola igazgatósága a betörésen okulva, az értékes kísérleti tárgyakkal felszerelt fizikai szertár ajtajára keresztvasat szereltetett és azontul a szertárt verheimlakatok alatt őrizték.

Most azután rejtélyes módon ismét betörtek az iskola fizikai szertárába. Szombaton az intézet tanára észrevette, hogy a fizikai szertárba nyíló ajtó lakatai hiányoznak és az ajtó nyitva van. Rosszat sejtve lépett be a terembe, ahol első pillanatra megállapította, hogy betörők jártak benne. A vakmerő betörők ez alkalommal egy másik vetítógép két darab százötven ezer dinár értékű vetítőlencsét loptak el. Az iskola igazgatósága nyomban feljelentést tett a rendőrségen, ahonnan detektívek mentek ki a helyszínre. A helyszíni szemle alkalmával megállapították, hogy a betörést a lakatosmesterségben jártas egyének követték el, akiknek kulcsuk is volt a verheimlakatokhoz. A további nyomozás folyamán az is nyilvánvalóvá lett, hogy a betörést ugyanazok követték el, kik másfélével ezelőtt elvittek a vetítógépet. Ezt az a körülmény is megerősíti, hogy ezuttal csupán a lencsét vitték magukkal, a már kezeik között lévő vetítőkészülék számára.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő betörők kézrekerítésére, akiknek már sikerült is a nyomukba jutni.

Kifosztottak egy lakást Palicson

A kereskedelmi iskolában történt betöréssel csaknem egyidőben vakmerő betörést követtek el Palicson is, ahol egy magánhivatalnok lakását fosztották ki ismeretlen tettesek.

Vukovics Teréz magánhivatalnok, palicsi lakos szombaton reggel az első villamossal jött be Szubotícára. Amikor dében hazatért hivatalából, meglepődve vette észre, hogy távolléte alatt a magárahagyott lakásban betörők jártak, akik a lakást csaknem teljesen kifosztották. A betörésről értesítette a palicsi rendőrséget, ahol megindították a nyomozást.

Meg akarják torolni Párdány és Módos kifosztását

Leszerelik a zombolyai gyárakat? — A jugoszláv delegáció nem hajlandó átvenni a kifosztott Módost

A román határkiigazító bizottság megszakítás nélkül folytatja a kiüritési munkálatokat. Módos község hivatalos átadása április 10-én megy végbe. A jugoszláv hatóságok a község átvételére már minden előkészületet megtettek. A községet Raics Szvetiszláv alispán fogja átvenni a román hatóságoktól. A Bácsmegyei Napló kiküldött munkatársa kedden reggel megy át Módosra a katonai bizottsággal, hogy a nagyméretű fosztogatásokról személyesen is meggyőződjék.

Minden jog és konvenció ellenére....

Párdány község kirablásával kapcsolatban kiküldött munkatársunk beszélgetést folytatott a jugoszláv átvevőbizottság egy tagjával, aki a legnagyobb felháborodással nyilatkozott a románok által véghezvitt vandál pusztításokról. Minden jog és konvenció ellenére folytatják a románok a kiüritett területeken hallatlanul erőszakos rekvirálásokat, — mondotta a bizottság tagja — és ezek után egyszerűen elképesztő, hogy mi mindent irnak össze egyes romániai lapok azokról az állítólagos injuriákról, amiket mi követtünk volna el a Romániának átadott területeken. Azt írják például, hogy mi felszedtük a sineket Becskerek és Zombolya között és a zombolyai állami épületekből mindent elhurcoltunk. Mondanom kell, hogy mindebből egy szó sem igaz. Kormányunk meg fogja vonni az S. H. S. királyság területén való postai

szállítás jogát azoktól a romániai lapoktól, amelyek ezeket a rágalmakat terjesztették.

Megtorlással akar élni a jugoszláv delegáció

Petkovics alezredes, a jugoszláv delegáció vezetője átiratot intézett Dragolescu ezredeshez, a román bizottság elnökéhez, amelyben felszólította, hogy a román hatóságok haladéktalanul szüntessék be azokat a »kiüritési munkálatokat«, amelyek

Módos községet koldusbotra juttatják,

mert ha a kiüritések továbbra is az eddigiekhez hasonló módon folynak, a jugoszláv delegáció nem lesz hajlandó átvenni Módost.

Petkovics alezredes átiratára eddig még nem érkezett válasz.

A jugoszláv delegációban az a terv merült fel, hogy a román hatóságok jogtalan fosztogatásai miatt represszáliákkal éljen, még pedig oly módon, hogy a zombolyai gyárak gépeit leszerelik és lefoglalják és csak az esetben adják át, ha a románok a jogtalanul okozott károkat megtérítik.

A terv megvalósítása felől azonban még nem döntöttek, de valószínű, hogy a jugoszláv delegáció kényszerülni fog a repressziákat alkalmazni.

Módos kiüritéséről a Bácsmegyei Napló kiküldött munkatársa részletesen be fog számolni.

A bunyevác-sokác-párt átengedi kerületeit a Radics-pártnak

A bunyevác képviselőkől Radics-párti jelöltek lesznek

A vajdasági politikai pártok elhelyezkedésére és erőviszonyaira nézve rendkívül fontos változást jelentenek azok a tárgyalások, amelyek a bunyevác-sokác-párt és a Radics-párt között indultak meg. E tárgyalások — mint a »Bácsmegyei Napló« hétfői déli számában már jelentette — arra vonatkoznak, hogy a két szövetséges párt állapotjék meg a vajdasági képviselő-jelölések kérdésében, miután a Radics-párt vajdasági agitációja következtében a választásokon a két szövetséges párt jelöltje egymás esélyeit gyöngítene. A bunyevác-sokác-párt vasárnapi értekezletén megválasztott bizottság, amelynek Raics Balázs képviselő a vezetője, ezért abban az irányban kezd már a legközelebbi napokban tárgyalásokat a Radics-párt vezetőivel, hogy a két párt egyezzen meg a képviselő-jelölések kérdésében. Ennek érdekében a párt kiküldöttei valószínűleg Radics Istvánt is felkeresik Bécsben.

Amíg azonban a vasárnapi értekezleten csak arról volt szó, hogy a bunyevác-sokác-párt arra akarja rábírni Radicsékat, hogy ne állítsanak a Vajdaságban képviselőjelölteket, addig valóban ennél sokkal többet ölelnek fel a most meginduló tárgyalások, melyeknek a bunyevác-sokác-párt további politikájára döntő befolyásuk lesz. A »Bácsmegyei Napló« munkatársa előtt a bunyevác-sokác-párt egyik tekintélyes képviselő-vezetője erről a kérdéstről a következőképpen nyilatkozott:

— Radics-párttal meginduló tárgyalások csakugyan azt célozzák, hogy eltérítsük Radicsékat attól a szándéktól, hogy a választásoknál a Vajdaságban jelölteket állítsanak. Ha azonban ez nem sikerülne — ami

egyáltalán nincs kizárva — akkor is meggyezünk a horvát parasztpárttal, ha másképpen nem megy, úgy azon az áron, hogy a bunyevác-sokác-párt a Radics-párt javára lemond a képviselő-jelölésekről és így a Vajdaságban a bunyevác képviselőjelöltek helyett is Radics-párti jelöltek mennének a választási harcba. Hogy ebben az esetben a bunyevác-sokác-párt támogatni fogja a Radics-párt jelöltjeit, vagy pedig teljesen passzivitásba vonul, arra vonatkozólag csak később kerül sor döntésre.

Arra a kérdésre, hogy mi igaz azokból a legújabbban elterjedt hírekből, amelyek szerint a bunyevác-sokác-párt teljesen feloszlik és beleolvad a Radics-pártba, informátorunk kijelentette, hogy ezeknek a híreknek nincs semmi alapjuk, mert a bunyevác-sokác-párt minden körülmények között megtartja önállóságát és függetlenségét.

E legilletékesebb helyről nyert érdekes információt kiegészíti az az értesülésünk, hogy az eddigi megbeszélések és tervek szerint már csaknem bizonyosnak mondható, hogy

a legközelebbi választásokon a bunyevác-sokác-párt nem állít jelölteket, hanem egy vagy két addigi bunyevác képviselő Radics-párti programmal lép fel és a bunyevác választók a Radics-párt jelöltjeit fogják támogatni.

A bunyevác-sokác-párt azt akarja elérni ezzel, hogy ne gyöngítse úgy saját, mint a vele fegyverbarátságban levő Radics-párt választási esélyeit az erők szétforgácsolásával és a párt azért hajlandó még az önálló jelölésről is lemondani, mert azt reméli, hogy a Radics-párt nagyobb

esélyekkel indul a választási küzdelembe és több mandátumot tud megszerezni, mint amennyi eddig a bunyevác-sokác-párt kezében volt.

A párt ilyen értelmű terveire arra is rávilágítanak, hogy a bunyevác-sokác-pártban a szélső baloldali csoport került a legújabb politikai események következtében túlsúlyba és a párt a mérsékeltbb klerikálistárral való együttműködés helyett ezután a Radics-párt nyílt vajdasági expozitúrájává lesz.

Főuri válópör

Hamis tanulás miatt letartóztatták egy magyar gróf egész családságát

Budapestről jelentik: Előkelő magyar főúr, grófi család nemesi sarja válópört indított felesége ellen. Nem valami sablonos elintézésű válópörrel volt szó, mert a gróf mint fölperes, súlyos válokokat hozott föl keresetlevelében a grófnő ellen. Föltűnő volt ezek között az a panasz, amit a gróf azért emelt a felesége ellen, mert barátságot tartott egy jövevű és a kurzus idején igen népszerűvé lett és sokat szereplő írónővel. A válópörben következett ezután a bizonyítási eljárás. Jöttek a tanúk, vallottak ellene és mellette. Az ádáz pöröködésnek ezután a bíróság vetett véget: főtörtölte a grófi pár házasságát és megállapította az asszony véttségét.

A grófnő nem nyugodott bele az ítékezésbe, megbízott egy előkelő budapesti ügyvédet, hogy hogozza ki, milyen okból tettek ellene a tanúk közül néhányan súlyosan terhelő és valótlan vallomást. Amikor az ügyvéd elegendő terhelő bizonyítékot szerzett egyik-másik tanu ellen, a rendőrségen feljelentést tett ellenük. A rendőrség újabb nyomozást indított meg, aminek az lett a vége, hogy Walter Józsefet, a grófi palota portását, Prozlik Ferenc komornyikot és Deák István szolgát hamis tanulás címén a rendőrség letartóztatásba helyezte és átkísérte az ügyészségre.

A sentai radikális

képviselő

a magyarsággal való meggyezését sürgeti

Vuics Joco nyilatkozata

Azoknak a vajdasági radikális képviselőknek a sorában, akik az utóbbi időben mind gyakrabban hangsúlyozzák a magyarsággal való megértés és együttműködés szükségességét, megszólal most Vuics Joco, a sentai kerület radikálistárral képviselője is, aki erről a kérdéstről a következőket mondotta a »Bácsmegyei Napló« sentai munkatársának:

— Meggyőződésem szerint úgy a magyarságnak, mint a radikálistárral az volna az érdeke, hogy tisztességes módon meggyezzenek egymással. A kormány segítséget vár a magyarságtól, a magyarság pedig csak a kormánytól kaphat hathatós támogatást és onnan várhatja követeléseinek teljesítését. A magyarságra már azért is előnyös lenne, ha a radikálistárral felé orientálna, mert a szerb nép többsége radikális.

— Már régtől fogva hangoztatom, hogy a kisebbségek helyzetét végre törvényileg kellene már szabályozni. Ezzel meg lehetne végleg oldani a kisebbségek földhöz való juttatásának kérdését is, mert az agrárreform eddigi végrehajtása körül sok sérelem érte a magyarságot. Rendkívül hiba volt, hogy a magyarok az agrárreform eddigi végrehajtása során nem kaptak földet, súlyos hiba volt az is, hogy nem hagyták meg a magyarok kezén még azokat a földeket sem, amelyeket eddig — akár mint bérlők — műveltek és amely föld egyszisztenciájukat biztosította.

— A legfőbb ideje, hogy a magyarsággal békét, tisztességes meg-egyeztetést teremtsünk és remélem, hogy a kormány is ezt az elvet fogja vallani. A magyarság nagyon értékes, munkás és megbízható elem, amelyet meg kell nyerni az állam-eszmének, azonban nem erőszakkal — mert minden ilyen kísérlet ugyanis kudarcot vallana — hanem kölcsönös megértéssel. A magyarságot nem szabad elidegeníteni magunktól, hanem meg kell nyernünk a magunk számára.

Csak Novisad kap

közvetlen telefonösszeköttetést Budapesttel

Szubotica mozgalom — novisadi eredmény

Arra a nemrég felmerült tervre vonatkozólag, hogy a Vajdaság közvetlen telefonvonalat kapjon Budapesttel, novisadi munkatársunk kérdést intézett Velimir Nenadovics-hoz, a novisadi postaigazgatóság műszaki osztályfőnökéhez, aki a rövidesen aktuálissá váló ügyben a következőket válaszolta:

— A múlt héten jártam Beogradban a közvetlen telefonforgalomról szóló tervek jóváhagyásának kíséretében. Az erről szóló iratok már a belügyminiszternél vannak, aláírásuk két három napon belül megtörténik és ezután nyomban megnyílik a forgalom. Az eddigi állomásokon, Beogradon, Zagreben és Zimonyon kívül azonban csak Novisad kap a vajdasági városok között összeköttetést Budapesttel. A többi városok csak a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés megkötése után kapcsolódhatnak be a közvetlen budapesti telefonforgalomba. Novisad csak naponta kétszer, délelőtt egy órát és délután egy órát beszélhet Budapesttel.

Garami éltetése miatt feloszlattak Budapesten egy szociáldemokrata népgyűlést

Budapestről jelentik: A szociáldemokrata párt vasárnap Budapesten nyolc népgyűlést tartott a szándék és az ország politikai és gazdasági helyzete napirenddel. A népgyűlések, amelyeket nagy tömegek látogattak, mindenütt rendben folytak le, csupán az asztalos munkások helyiségében tartott népgyűlésen történt rendőri beavatkozás. Kincs Jenő dr. a népgyűlés szónoka ugyanis kitért arra, hogy az ország népe nem bízik a Bethlen-kormányban, amely nem szünteti meg az internálótáborot, nem nyitja meg a börtönajtókat és nem engedi haza az emigrációt.

A népgyűlés hallgatói, akik már előzően több ízben szakították félbe közbeküldésekkel a szónokot, erre a megjegyzésre viharosan tünteltek az emigráció mellett.

— Éljen Garami! Éljen az emigráció! — kiáltotta a tömeg. Az ügyeletes rendőrtisztviselő a nagy lármában felugrott a helyéről és kijelentette, hogy a gyűlést feloszlattja, mivel az emigráció kérdése nem szerepel a napirenden. A gyűlés feloszlátását az asztalos munkások le a rendőrséggel, terroristák kiáltással fogadták, mire a rendőrtisztviselő karhatalommal szétoszlatta a tömeget, amely kint az utcán is éltette az emigrációt és Garamit.

A népgyűléseken egyébként az inspekciós rendőrtisztviselők az

elnök után mindenütt figyelmeztették a munkásokat, hogy közbeszólás esetén feloszlatták a népgyűléseket. A rendőrség úgy intézkedett, hogy aki Károlyi Mihályt el-

teni meri, azt letartóztatják.

A Garami éltetése miatt feloszlott gyűlés ügyét a szociáldemokrata párt képviselői szóvá teszik a nemzetgyűlésen is.

A szocialisták térhódítása a bajor választásokon

A népszavazás elvetette a kétkamara rendszert és az önálló bajor államfő választását

Berlinből jelentik: A bajor országgyűlési választásokkal egyidejűleg népszavazást is tartottak Bajorország területén a bajor néppártnak arra az indítványára, hogy térjen át a kétkamarás rendszerre és válasszon külön államfőt. A népszavazás, a bajor nacionalistáknak nagy meglepetést hozott. Az indítványt abszolút többséggel, a szavazatok 25 százaléka ellenében a bajor választók elvetették.

Az országgyűlési választások

végleges eredménye még nem ismeretes. Ötvenhat választókerületből, köztük Münchenből, már megszámlálták a szavazatokat. A választásokból a néppárt került ki legerősebben, a második helyre a szociáldemokraták, a harmadikra a német nemzetiek, a negyedikre pedig a kommunisták kerültek. Nagy feltűnést keltett a szociáldemokraták előretörése, akik pár mandátummal kaptak csak kevesebbet a néppártnál.

A fascisták győztek az olasz választásokon

A végleges eredmény még nem ismeretes

A Bácsme gyei Napló kiküldött munkatársától

Ma kezdődtek az olasz választások. Itália ma dönt arról, hogy Mussolini kezében hagyja-e tovább is az ország kormányzását, vagy nem. A feleletet már most meg lehet adni: igen. Meglehet adni pedig azért, mert ebbe a választásba az olasz népen kívül erősen beleszólt Mussolini is, már pedig az ő szava döntő suliyal esik az urnába.

Informátorom másfél óra hosszat magyarázta az új olasz választójogot, de bizony nem lettem okosabb tőle. Mondtam, hogy fejtse ki népszerűen három mondatban a választójog lényegét. Így felelt:

— Egy mondatban megmagyarázom. Az új választójog szerint hetvenöt percentje a mandátumoknak a fascistáké.

— Hogyan?

— Ez már egy másik mondat. Itt csak huszonöt percent a vitás. Abból nem tudom, hogy mennyi jut Mussolini pártjának.

Arra a kérdésre, hogy vajjon a nemzetiségiek támogatják-e Mussolinit, a következő választ kaptuk:

— A nemzetiségi vidékeken nem nagy választásuk lesz a szavazóknak. Aki benn van a névjegyzékben, német vagy délszláv, nem sokat számít. De közöttük is sok hive van a kormányzatnak.

Külön föl hívták a figyelmemet Mussoliniek öntudatos plakátharcára. Más plakátot is láttam az utcán, csak az övéket.

Mussolininek majdnem minden jel-szava és mondása ki van plakatirozva. Ilyenek:

„Mindig egy volt a célom: egyesíteni az olaszokat s boldoggá tenni a népet.”
Gyönyörű mondások! Van szlávul és németül is.

A legjobb plakát, amin mostanában sokat nevetnek, a következő: Két kép van egymás mellett, két mérleg, amely a frank és a lira valutáris értékét jelzi. Az egyik alá 1919, a másik alá 1923 van írva. Előbbin a frank sokkal jobb, utóbbin viszont a lira. Készült a plakát a frank átmeneti esésénél. Most persze ismét a frank jobb, de olyan sokba került a plakát és olyan jó propaganda eszköz, hogy kár lett volna eldobni. Ki is ragasztották. Egy elmés anti-fascista viszont mellé ragasztotta a zürichi jegyzést. Valószínű, hogy az éj leple alatt.

Stella Adorján.

Mussolini megszerezte a kamara kétharmad többségét

Rómából jelentik: A beérkező jelentések szerint vasárnap délig leadott szavazatokból már megállapít-

ható, hogy Mussolini megszerzi a remélt többséget. A választások mindenütt a legnagyobb rendben folynak. Felső-Olaszországban az ellenzéki pártok kapnak előreláthatólag többséget, de a választójogi törvény szerint ez nem jelent mandátum-nyereséget. Az bizonyos, hogy a fascisták megszerzik a szavazatok relatív többségét és ezzel az 525 mandátumból a kétharmadot, 356-ot. A katolikusok, szocialisták és kommunisták a szavazatok 30 százalékát kapták eddig.

Ujabb jelentések szerint a választáson a szavazók hetven százaléka vett részt, ami tekintve, hogy 1919-ben csak husz százalék járult az urnák elé, nagy eredmény. A választások eredménye eddig csak részben ismeretes. Milanóban, ahol Mussolinit megválasztották, a fascisták nagy győzelmet arattak: 73.000 szavazatot esett rájuk a szocialisták 27.000 szavazata ellenében. Genovában 54.000 szavazatot közltek 27.000 a fascistáké, a többi megoszlott a szociáldemokraták és a kisebb pártok között. Rómában 162.000 szavazó járult az urnák elé. Ebből 80.000 a fascistákra adta le a szavazatát, 75 ezer pedig az egyesült szociáldemokratákra.

A fascisták az eddigi eredmény szerint 220 mandátumot szereztek. Utánuk a legerősebb párt a szociáldemokraták és a néppárti katolikusok. A maximalisták és a kommunisták feltűnő kevés szavazatot kaptak.

Kétharmad többséggel vezet a fascista-párt

Lapzárta kor jelentik: Hétfő estig az ötvenegy választókerület kétharmadrészenek eredménye vált ismeretessé. Ezekben a kerületekben a leadott 1.437.255 szavazat 64 százaléka esett a fascistákra. Az összes ellenzéki pártok együttvéve 823.810 szavazatot kaptak. Az egyes kisebbségi pártok közül a katolikus néppárt 242.943, az egyesült szociálisták 158.624, a maximalista szociálista-párt 150.055, a kommunistapárt 67.381 és a köztársasági-párt 39.604 szavazatot kapott. A választáson a választók hatvan százaléka vett részt.

Triesztben a fascisták a délután négy óráig összeszámolt szavazatok 70 százalékaival vezetnek. Milanóban és Turinban verekedésre került a sor. Modingó városban a rendőrség tegevert használt a kormány ellen tüntető ellenzéki választókkal szemben, amely alkalommal két ember súlyosan megsebesült.

A szubotica Magyar Párt

megválasztotta közgyűlési kiküldötteit

Megalakulnak a kerületi szervezőbizottságok

A szubotica Magyar Párt száz-as intéző bizottsága hétfőn délután négy órakor ülést tartott nagy érdeklődés mellett. Az ülést tárgysorozatának legfontosabb pontja a május 4-iki becskerek-i közgyűlésre való kiküldöttek választása volt. A száz-as bizottság a következőket választotta a becskerek-i közgyűlés kiküldötteiül: A Magyar Párt országos vezetősége részéről: dr. Sántha György, dr. Nagy Ödön, dr. Ruby Gyula, dr. Székely Áron, Vass Kálmán és Csizséri Nagy Samu. A helyi szervezet részéről: Törley Bálint, Strelitzky Dénes, Szántó Gábor, dr. Vécsei Samu, dr. Görög Alajos, Merzweiler Antal, Nofcsék Géza, Futó Pál, Zódi András és Koncz András. A kiküldöttek május 3-án délben indulnak el Szuboticáról.

A közgyűlési kiküldöttek megválasztása után a száz-as bizottság kijelölte a város belterületén, az azt körülvevő szőlőkben és a külterületen megalakítandó szervezőbizottságokat összehívó tagokat, akik az illető körzetek polgárait a szervező bizottság ülésének helyéről és idejéről a Bácsme gyei Napló útján fogják értesíteni.

Ugyancsak elhatározta a párt — mint a pártvezetőség részéről velünk közlik — hogy vasárnap délután két órakor a radonovaci, négy órakor pedig a majsai szőlők magyar tömegei előtt tart agitációs gyűlést.

A beográdi kormány

a kisebbségek elleni politikájáról
Viszautasítja a bukaresti szenátusban elhangzott vádakokat

Emlékeztetes, hogy Bianu szenátor, az erdélyi kisebbségek élesszavú ellenfele néhány héttel ezelőtt heves támadást intézett a beográdi kormány ellen a jugoszlávai kisebbség kulturális és gazdasági elnyomása miatt. Beogradban a szenátusi támadás kínos feltűnést keltett, olyannyira, hogy a kormány szükségét érzi most hivatalos nyilatkozatban válaszolni Bianu szenátor vádjaira. A külügyminisztérium sajtóosztálya erre vonatkozólag a következő kommunikét bocsátotta ki:

„Bianu román szenátor a román szenátus egyik legutolsó ülésén a következőket jelentette ki: »A beográdi kormány mindent megtesz a román intelligencia elidegenítésére. Összes iskolákat bezárták, úgy hogy a gyermekek nem tanulhatnak román nyelven. A román tanítókat elbocsátják és oroszokkal váltják fel őket; a román könyveket eltűntetik és elkobozzák. Ugyanilyen barbár módon üldözik a román egyházat is. Az összes egyházi birtokokat elkobozzák. A románokat még arra is rákényszerítik, hogy családi nevüket elszlávossítsák.« E nyilatkozat folytán a vallásügyi miniszter urhoz fordultunk felvilágosításért, aki a következőket volt szives velünk közölni: »Bianunak ezek az állításai elejétől végig nem igazak és vagy tájékoztatlanságból, vagy szándékos ferdtésből fakadnak. Egyetlen román iskolát, egyetlen román templomot sem zártak be. Egyáltalán nem igaz, hogy hatóságaink egyházi vagyont koboztak volna el és templomokat zártak volna be. Bianu ur ugy magas állására való tekintettel, mint az

igazság érdekében jól tette volna, ha legalább egy templomot vagy iskolát megnevezett volna, amelyet bezártunk, vagy egy birtokot, amelyet elkoboztunk. Ezek a tendenciózus támadások arra számítanak, hogy a külföldön csökkentsék az ország tekintélyét és sajnós, nem is kivételes jelenségek. A román sajtó egy része is hasonló rendszeres kampányt vezet az ország ellen. Ezek a támadások, amelyek valóban csodálatba ejthetnek bennünket, mert egy baráti és szövetséges országból erednek és kell, hogy felháborítsák közvéleményünket és a politikai világot. Mi meg tudtuk őrizni hidegvérünket akkor is, amikor Duca ur a konferencián Beogradban volt és akkor Pasicshoz és Nincsicshoz egyetlen küldöttség sem jött a Bánságba és sajtonk sem foglalkozott a mi kisebbségeink helyzetével a romániai Bánságban. Ezt a magatartásunkat meg kell őriznünk továbbra is, bármennyire sértő is bennünket a román politikai világ egy részének ilyen magatartása.

Beogradi jelentések szerint valószínű, hogy ebben az ügyben jegyzékváltás is lesz a két kormány között. Szerb politikai körökben különösen azt nehezményezik, hogy Bianu szenátor interpellációjánál jelen volt Bratianu miniszterelnök és Duca külügyminiszter és nem vették védelmükbe a szövetséges országot.

Csak az lenne kívánatos, hogy a beogradi kormány akkor is ilyen önértékes hangú kommunikét adhasson ki, amikor majd a magyar kisebbségek elleni magatartását teszik szóvá.

Abbáziai fürdőlevél a tavaszi szezonról

— A Bácsmegyei Napló tudósítójától —

Napok óta reménytelenül esik az eső. A Palace hotel hatalmas foyerja olyan, mint a méhkas. Kétszáz ember, aki idejött, hogy napkurát tartson, melegedjen és gyönyörködjön a tavaszi napsütésben, kétségbeesetten nyüzsög a szűkre szabott hallban és várja a szép időt. Már nem sok lehet hátra. Reggel mindig tisztán kel a nap Fiume felől, a pincérek vigyorogva jósolják:

— Heute werden wir schönes Wetter haben gnä' Herr!

A schönes wetter el is tart egy tíz óráig. Akkora a hölgyek felvették a fehér kosztümök, kiszépezték magukat és lementek lesülni a partra. Gyengédén festett arcukat az ég felé fordítják, hogy jöjjön az éltető napsugár és ebben a pillanatban finoman lepotyog egy esőcsepp, előbb egy, aztán még egy, aztán sok. Szerencsés, aki mentheti a világos kosztümöt. Ez így megy egy hete, de már nem tarthat soká. Így mondják a bárkások, akik itt a Meteorológiai Intézetet helyettesítik.

A csunya idő nem riasztotta azért vissza az embereket. Minden jobb hotel zsufolásig tele van és husvára olyan megrohanást várnak, amilyenben csak 1913-ban volt része Abbaziának. Lovag Baxa, a fürdőhely kitűnő igazgatója megmutatta a statisztikát, a melyből kitűnik, hogy az idén eddig több fürdővendég fordult meg Abbaziában, mint a háboru utáni években — 1923 kivételével — összesen.

Az árak némileg emelkedtek a tavalyival szemben. Jobb helyen már 60—70 lírát kérnek naponta szobáért ellátással, de igen kitűnő ellátást és jó szobát lehet kapni kisebb hotelben 30 líráért is, ami körülbelül 110 dinárnak felel meg. Hihetetlenül olcsó a déli-gyümölcs, különösen pesti szemmel nézve. Egy kiló narancs 7½—2 líra, egy banán 70—80 centissimo, de igen olcsó a füge és a datolya is.

A publikum javarésze — magyar. A rossz magyar koronával aránylag itt lehet legolcsóbban élni, mert a Svábhegyen, vagy a Hűvösvölgyben kétszer ennyibe kerül egy szoba. Sok a bécsi is és újabb a birodalmi német. Ők a rentenmárkájukkal szintén olcsón

élnék, pláne ha dollárra váltják, mert itt a stabilmárkájuk pari áll a magyar koronával: egyikért sem adnak egy vasat se.

Jugoszlávia fiatal látogatói talán még legkevésbé az »Adria gyöngyét«. Szemközt Dubrovnik néz farkasszemet, ott dinárral is lehet fizetni. Igaz, hogy több kell belőle.

Nyárra nagy terveket főznek. Biztosan számítanak rá, hogy megnyílik a

Budapest-Zagreb-Fiume-i vasutvonal és akkor Abbazia egyszerre frekventált hely lesz. Már most folynak nagyarányú építkezések. Többek között strandfürdőt építenek a la Lido. Mert mindene volt eddig Abbaziának csak strandfürdője nem, olyan igazi homokkal. Most az is lesz és meg is nyílik júniusban, ugyanis szakértő időjósok szerint addig mégis csak megáll az eső...

Stella

Nem jelennek meg a budapesti lapok

Nyomdász-sztrájk van Budapesten — A lapvállalatok kizárták a nyomdászokat

Budapestről jelentik: Hétfőn délelőtt az *Az Est című napilap szedői bérmozgalomból kifolyólag sztrájkba léptek.* A hírlapszindikátus, amint értesült a részleges nyomdászsztrájkról, a hírlapszindikátusnál fennálló megegyezés értelmében, amely szerint részleges sztrájk esetén a lapvállalatok valamennyi nyomdászát ki-

zárták, a *budapesti lapok hétfőn kizárták szedőiket.* A sztrájk, illetőleg a kizárás miatt a déli és a délutáni lapok nem jelentek meg. Még az is bizonytalan, hogy a kedd reggeli lapok megjelennek, minthogy a nyomdászok és a lapszindikátus között hétfőn délután megindult tárgyalások nem biztatnak eredménnyel.

A dupla cvikli

A jugoszláv-román határkiigazítás tragikomikuma, hat felvonásban

Az az általánosan elterjedt vélemény, hogy a Marson értelmes lények laknak, tudvalevőleg a csillagászoknak azon a megfigyelésén épül, hogy ezen a bolygón szembeütközés rendszeres, tehát mesterséges csatornahálózat látható. Attól kell tartani, hogyha a marslakók teleszkópon figyelemmel kísérik a jugoszláv-román határkiigazítás munkálatait, az új mesterséges határok feltűnően szeszélyes cikk-cakkja miatt nem a leghizelgőbb véleményt fogják alkotni maguknak a Földet benépesítő élőlényekről. Ez a szomorú megállapítás kell, hogy eszébe jusson mindenkinek, aki az új határok életbeléptetése után megkísérli a Zombolya-Párdány-Módos szárnyvonalon, — amely az új határ mellett fekszik — az utazást és közben rájön arra, hogy a román királysághoz csatolt Zombolyáról a jugoszláv-román határra, — ahova pedig egyenes vasuti vonal vezet, — legfeljebb repülőgépen lehet eljutni, ugyanúgy, mint a most már a S. H. S. királysághoz tartozó Párdány és Módos községek is csak Zeppelin-járáttal érintkezhetnek egymással.

A *Báismegyei Napló* Zombolyára küldött tudósítója a következőkben számol be arról az imaginárius utazásról, amelyet, — minthogy a valóságban lehetetlen, — térképen tett meg Zombolya és Módos között, noha ezt a két helységet vasutvonal köti össze.

1.

A román királysághoz csatolt Zombolyán felül az ember a becskeréki vonatra, hogy elinduljon az új jugoszláv határ felé. Robogunk vagy három egész kilométert, amikor kiderül, hogy egy kis baj van. Nem vagyunk ugyan még a határnál, — az több, mint huszonkét kilométerre fekszik, — de jobbkéz felől benyúlik itt egy kis jugoszláv földnyelv Romániába, úgy, hogy a vasuti sinek vagy két kilométeren keresztül jugoszláv területen futnak. Olyan ez, mint amikor a huszon-egyben az ász és a tízes közé becsuszik a makk alsó. Cvikli.

2.

A gyakorlatban nem lehet tovább utazni a vasuton, mert a jugoszláv határőrök megállítják az embert, de a térképen természetesen semmi akadálya sincs utunk folytatásának. Bejutunk *Klári* községbe. *Szerb-Klárának* nevezik, mert a lakossága csaknem teljesen szerb. Igaz, hogy ez a lakosság nem tulságosan nagyszámu, összesen 530 a lélekszáma a ma született csecsemőkkel együtt. Ezért az 530 lélekért szakították meg a román terület folyto-

nosságát. A vasuti sinekből két kilométer hosszú vonal Jugoszláviához tartozik Klári községgel együtt, amelynek lakói nemzeti szempontból bizonyára örülnek annak, hogy az anyaország megtartotta őket, de gazdasági szempontból tönkre vannak téve elszigeteltségükkel: sem Zombolya, sem Párdány felé nem közlekedhetnek. A sinek több helyütt már fel is vannak szedve, a dűlőutak pedig, amelyeken a legközelebbi jugoszláv nagyközségeket megközelíthetik, az év legnagyobb részében járhatatlanok.

3.

A kétkilométeres intermezzo után újból román területen folytatjuk az utat a mintegy husz kilométerre fekvő jugoszláv-román határig, ahol utlevéllel, vagy határátlépési engedéllyel annak rendje és módja szerint át lehet kelni.

4.

Jugoszláv területen haladunk keresztül, elhagyjuk Párdányt, azután közvetlenül utazhatunk több mint tíz kilométert, amikor a vonat egy nagyot füttyül, — lehet, hogy a logikára és a józanészre, — és szuronyos román katonák megállítják a mozdonyt. Mi az? Megint román területre értünk.

5.

A román terület *Fény* község határában kezdődik és a vasuti állomás román területen áll. Ez a második cvikli. *Fény* valamivel nagyobb *Klárinál*, kétezer lakosa van, kiknek negyedrésze magyar, a többi szerb és román. Románia azért tartotta meg magának ezt a földnyelvet, mert *Fény* községben van az ismert román nábobnak, *Mocsonyi* Antalnak a nagybirtoka. *Mocsonyi*, aki a magyar arisztokrata családok legnagyobb részével közeli rokonságban van, a háboru befejezéséig Budapesten élt és az erdélyi földbirtokos osztályt képviselte a budapesti Nemzeti Kaszinóban. Amikor az októberi forradalom előtt néhány nappal Erdélyben a román Nemzeti Tanács megalakult, *Mocsonyi* is tagja lett és az erdélyi románok képviselőtében tárgyalásokat is folytatott a Károlyi-kormányval. Azóta felváltva fényi birtokán és Bukarestben tartózkodik, szoros baráti viszonyt tart fenn a román királlyal és *magas összeköttetésekkel* kieszközölte, hogy birtokát ne csatolják a S. H. S. királysághoz. A *Mocsonyi*-birtok kedvéért *Párdány* és *Módos* közt megszakad a jugoszláv terület folytonossága és másfél kilométeres darabon ismét Romániához tartozik a vasut. Ez azt jelenti, hogy a Zombolyáért kicserét

Párdány község úgy lebeg a román határ és másrészt a román *Fény* község között, mint Mohamed koporsója az ürben. A jugoszláv *Párdány* község vasútállomását Jugoszláviából éppúgy nem lehet vonaton megközelíteni, mint ahogy a román határt nem érhetik el a román államvasut kocsjai. Az egymással szomszédos *Módos* és *Párdány* községek, amelyeket eddig vasut kötött össze, amióta a S. H. S. királysághoz tartoznak, el vannak vágva egymástól.

6.

Amint az egy király — egy cigány anekdóta alapján pozitív bizonyossággal következtethetjük, — *Fény* után ismét, most már végleg, jugoszláv terület következik: nyolc kilométerre *Módos* fekszik, innen kezdve, mintha csak elvágták volna, nem találkoznak többé román határokkal.

*

Természetes most még, Zombolya és *Módos* kiürítése előtt, sokkal komplikáltabb a helyzet és egyelőre még alaposabban össze vannak bonyolódva a határok, de a jövőben olyan egyszerű lesz az utazás a két község között, amint azt fentebb leírtuk.

Ochsenstierana kancellár fia, ha a Zombolya-módosi vonatra ült volna fel, amikor elindult megkeresni azt a »kevés észte«, amellyel atyja szerint az országokat kormányozzák, alighanem eredmény nélkül tért volna vissza expedíciójáról.

R. A.

Suboticán kivetették

a római katolikus hitközségi adót

A római katolikus hitközségek közös értekezlete

A suboticei római katolikus hitközségek már minden szükséges előkészületeket megtettek az új hitközségi adó kivetésére. A tizenöt hitközség együttes tervezetet dolgozott ki, hogy annak alapján közösen állapíthassák meg a hitközségi tagok adóját.

A tervezetek elkészülésével hétfőn délelőtt tartották meg az együttes ülést a hitközségek elnökségei a Katolikus Kör helyiségében, *Budanovits* Lajos apostoli adminisztrátor elnöke alatt. Az ülésen elhatározták, hogy minden huszonegy évet betöltött hitközségi tag — egy férfi, mint nő — egységesen megállapított öt dinár fejadót köteles fizetni. A hitközségi adót pedig az egyenesadó harminc százalékában állapították meg és ezután még külön hitközségi póladót vetnek ki a hitközségi tagokra. Ezt a póladót az egyes hitközségek fentartására fogják fordítani.

A batinai kényur

A vörösmarti magyarság panasza

Zmajovácnak (Vörösmart), ennek a szinmagyar baranyai fálunak lakossága tulnyomó részben szőlőtermesztéssel foglalkozik. Szorgalmas, derek, dolgozó és józan nép, mely természeténél fogva loyális és megbékelt az új renddel. A falu csendjét talán soha sem zavarná meg semmi sem, ha azok nem gondoskodnának a rend megbontásáról, akiknek éppen a nyugalom fentartása fölött kellene örködniök.

A mostani batinai főszolgabíró, aki *Lék Ferenc* helyét elfoglalta, *Szelakovicsnak* hívják, akit huszonnyéves korában állítottak egy járás élére. Az új főbírónak rövid pár hetes működése alatt már tíz feljelentést adtak be ellene fölöttes hatóságaihoz garázda magatartása miatt.

A napokban országos vásár volt Zmajevácban, amelyen részt vettek a messzebb eső vidékek kereskedői, iparosai, árusai is. A vásár végeztéve, többen betértek éjjeli szállásra Mes,

terffy Jolán vendéglőjébe. Éjjeli félegy órákor ittasan megjelent a vendéglőben Szélakovics főszolgabíró Miskulin Luka csendőrzárvezető, Ramatovics Aramos próbacsendőr, Szabó János és Szabó István határőrök kíséretében és éktelen káromkodásokkal bebocsátást követelt. Az ajtót nyitó Horváth András szolgát bevezetésül négyszer arculütötte, majd kiadta a rendeletet Miskulin csendőrmesternek, hogy ezt a „disznó magyart” szurja le. A csendőrmester azonban megtagadta a parancs teljesítését, erre őt a próbacsendőr segítségével a főbíró sajátkezűleg lökte ki az utcára a sárba. Ezután szó nélkül végigpofozta a vendéglőben tartózkodó bácskai és horvátországi kereskedőket, igazolásra szólította őket fel. Mindegyiktől elszedte az uti- és iparigazolványokat, amiket

még máig sem adott vissza. Srack János 72 éves osijeki iparosmestert, lakik Osijek, I. Nova ulica 61., ki méltatlankodását fejezte ki a főbíró garázdálkodása miatt, *boxerrel az utcára pofozta ki*, úgy, hogy az aggastyán több sebből vérezve eszméletlenül fordult bele az utca árkába. Végül rázárta a vendégekre az ajtót és magával vitte a kulcsot, úgy hogy reggel a szálló ablakán keresztül kellett lakatosért menni és a vendéglőt felnyitni. A kulcs még ma is a főszolgabírónál van.

Az ügy aktái — feljelentés alapján — a sombori alispáni hivatalban vannak, az illusztris főbíró azonban uton utfélen azt hangoztatja, hogy ő nem tart semmitől, mert nem fognak ellene eljárást indítani.

(P. G.)

Megkezdtek a szanalási javaslat vitáját a magyar nemzetgyűlésen

Egy kormánypárti és egy ellenzéki beszéd állandó viharok közt

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés hétfői ülésén megkezdtek a szanalási törvényjavaslat vitáját. A vita első szónoka a kormánypárt részéről Heinrich Ferenc volt. Beszédében hangsúlyozza, hogy a szanalási javaslatot lehetőleg gyorsan meg kell szavazni. Szerinte a valuta leromlása az oka a gazdasági élet lezüllésének, viszont a valuta stabilizálásának elengedhetetlen feltétele, hogy az államháztartás mérlegét rendbehozzák. Ezért a kiadási tételeket redukálni kell. A másik valutarentő körülmény az volt, hogy az ország nem tudott eddig produktív munkát végezni, mert ebben a jóvátétel fenyegető réme akadályozta meg.

Nagy Vince: Tessék a közszabadságokat helyreállítani!

Az egységspártiról a közbeszólásra a sértések egész özöne zudul Nagy Vince felé. Ilyeneket kiáltanak feléje a kormánypárt tagjai: *Hazaáruló! Országrontó! Csirkefogó! Maga mer beszélni!*

Az óriási viharban az ellenzék, különösen a szociáldemokraták részéről a legelkeseredettebb formában utasítják vissza a kormánypárt sértéseit. *Ruppert Rezső* közbekiált: *Mondják el ugyanezt miniszterüknek, Nagyutádnak!*

Horváth Zoltán: Gorombáskodni tudnak! Állítsák helyre a közszabadságokat!

Esztergályos János: Nem szavazunk bizalmat egy kormánynak, amely föl-

osztatja minden gyűlésünket.

A vihar csillapultával Heinrich Ferenc folytatja beszédét és kifogásolja, hogy állandóan személyeskedést visznek a politikába, Védi a bankokat, amelyek nélkül nem lehet gazdasági életet elképzelni. Szerinte a közvélemény követeli a szanalási javaslat sürgős elfogadását, miért is azt megszavazza.

Elnök ezután bejelenti, hogy indítvány érkezett be tíz óras ülésük tartására, ami fölött a keddi ülésen fognak dönteni.

Ezután az ellenzék részéről Nagy Emil volt igazságügyminiszter szól a javaslatról. Rámutat a belső kölcsön előzményeire és arról, hogy a *baisse-milliárdosoktól kell a belső kölcsönt behajtani*, mert ezek a koronarontásból éltek, mialatt a dolgozó társadalmi rétegek teljesen tönkrementek. Azon aggodalmának ad kifejezést, hogy a *penzügyi föellenőr bele fog szólni az ország közgazdasági életébe.*

Bethlen: Ez nem áll!

Nagy Emil tiltakozik a szabadforgalom helyreállítása ellen, mert több belső iparág védelemre szorul. A gazdasági válságot a járadékmárka mintájára kellene megoldani, nem pedig kölcsönrel. Javaslatot terjeszt elő a belső kölcsön-javaslat megváltoztatására és arra, hogy a külső kölcsönt bármikor vissza lehessen fizetni. Szavazatát miniszterelnök válaszával teszi függővé.

Tetemrehívás a szlavoniai őserdőben

Huszonnégy csendőr kísérte Csarugát a gyilkosság színhelyére

Osijekről jelentik: Az osijeki ügyészség szombaton Csaruga bűntudatában szemlét tartott Susinegygyurgenovácra, amelyre a hírhedt rablóvezért is kiszállították, hogy megmutassa a gyilkosság színhelyét.

A vizsgálóbíró és az exhumálóbizottság szombaton reggel utazott el Osijekről. Csarugát egy harmadosztályú kocsiban helyezték el és őrzésére huszonnégy csendőrt vezényeltek ki egy főhadnagy vezetésével. Az osijek—zagrebi vonat, melyhez Csaruga kocsiját hozzacsatolták, délelőtt érkezett meg Gyurgenovácra, ahol az állomáson nagy tömeg gyűlt össze, hogy láthassa a hírhedt haramiát, akit a kíváncsi embertömeg hangos szidalmakkal illetett. Amikor a csendőrök fedezete mellett leszállították a vagonról és átkísérték a nasici tannagyár igazgatósága által rendelkezésre bocsátott keskenyvágányu különvonatra. A szidalmakat nyugodtan hallgatta végig a rablóvezér és brutális durva arcan csak néha lutott át egy fölényes mosoly.

A különvonaton Csaruga és csendőrök kíséretén kívül csak az exhumálóbizottság tagjai foglaltak helyet. Azután a vonat éles szipelzésre megindult a szlavoniai őserdő felé. Csaruga büntetnének színhelyére.

A szlavoniai erdőben

Egy órai utazás után Csaruga jelt adott, hogy célhoz érkeztek. A vonat erre nyomban meg állt és a bizottság kiszállt, hogy nekivágjon az erdő felé vezető utnak, amerre a haramia az irányt megjelölte. Az út tédig érő vízben, sárban vezetett, ami nagy nehézségeket okozott a bizottság tagjainak, a hatalmas sártengeren való átkelésnél. Legtöbbet a lenge tavaszi ruhába öltözött gyorsíró kisasszony szenvedett, akivel hamarosan kis, de annál kellemetlenebb baleset is történt. Amikor ugyanis egy mély pocsolyához értek, a gyorsíró kisasszonyt két csendőr szolgálatkészen kárijára emelte, hogy átvigye a járható útra. A pocsolya közepén azonban az egyik csendőr megbotlott és belezuhan a pocsolyába magával rántva a káriján ülő kisasszonyt is, aki úgy elmerült a sárban, hogy csak a feje látszott ki.

»Itt történt»

A vasúti sínektől, mintegy nyolcszáz méterre, bent a Brecse erdő mélyén Csaruga megállította a menetet. Egy hatalmas cserfa tövében rámutatott egy kis tisztásra:

— Itt történt — mondotta, az után mint akit a legkevésbé érdekelnek a továbbiak, rámeresztette szemét a fülíg sáros gyorsírókisasszonyra.

A csendőrök a megjelölt tisztáson nyomban ázni kezdtek és néhány perc múlva a nedves feketé földből egy csizma bukkant elő. A meggyilkolt csizmája. Csakhamar rá előkerült a hulla is erősen oszló állapotban. Kezei még most is görcsösen ökölbe szorultán, szempillái fennakadva, eltorzított arcán nyitva áll a szája és a fekete ajkak közül kívüllan a megsárgult fogsor. Homlokán seb nyoma. Ott hatolt be a gyilkos golyó. Csaruga egyetlen lövéssel végezte ki áldozatát.

Erdei párbaj két ellenféllel

A vizsgálóbíró, miután Oberitter törvényszéki orvos megvizsgálta a hullát, megkezdte Csaruga kihallgatását.

— Hárman voltunk — kezdte a haramia. — két társammal utabb rablás tervét beszéljük meg. Ő — rámutatott a hullára — és a másik azt akarták, hogy Fekete hernicsánci

HIREK

Betörő a mi uccánkban

Már a sarkon beszéltek. A gyümölcskola látta is hajnalában, amint a temérdek lopott hómmal a város szíve felé osont. A süket uccaseprő két spulni feketecérnát talált a reggeli szemében és a tizenhárom számú bérkocsis vitte lépésben a vasúthoz a betörőt, aki ép úgy nézett ki mint egy utazó. De ő már ekkor tudta, hogy itt nincs valami renében. Mert az utazó bőrönddel jár és viceket mond fel a bakra, a betörő pedig meg se mukkant és szomorú volt mint egy ujdonsült özvegy.

Amikor hire ment a dolognak, ideges lett az egész ucca. Mert a betörőről senki sincs jó véleménnyel. A betörő egy komisz, kellemetlen fajta, elrabolta a jó kereskedő nyugalmát és feldúlta lelke békéjét, mint egy ruhásboltot. Én sehogyse tudom megérteni a betörő állásponját. A betörő egész biztosan nem egy logikusan gondolkodó egyéniség. A betörőt az ösztönei parancsolják vakmerőnek és esztelennek. Ezer csapás, ezer veszedelem és a modern technika minden vívmánya leselkedik a szegény betörőre, a bankokban egész éjjel egnek a lámpák és vészcsengők és riadókészülékek és önműködő patentyárak haragnak a betörő lábikrájába és a jobb cégek előtt ott posztol a rendőr is. És a betörőt kontrollirozzák. Egyetek alakultak a szervezeten betörők ellen. Éjjel sűrűn taldtkozom bekecses, botos emberekkel, akik árnyék-ként ödöngenek a falak alatt és minden rollót megkopogtatnak, mint az orvos a beteg mellét, végighuzzák rajta a kampsbotot, mint a hártán és a rolló azt feleli ilyenkor, hogy: minden rendben. Vagy segítségért kiabál és a szegény betörőt lekapcsolják. Mert a betörőt mindenki mélyen utálja. Az emberek roppant kényesek a becsületükre és betörőt fogni már maga egy erkölcsi bizonyítvány. Láttam egyszer egy ilyen hajtóvadászatot vidéki kisvárosban. A lüszeres, a papucos, a suszter, a kalapos, a pék és a rölös mind versenyt futottak és a halálraíjelt csirkefogón kiültött a hideg verejték a rémülettel. És akik ott loholtak mind rém tisztességeseknek hitték magukat abban a pillanatban és a kövér pék, — akinek romlott lüszterrel az egész város beszélt — csipte fölön elsőnek a nyomorultat és az orcája úgy ragyogott, mint két gyönyörű vajaszemlye. De a szomszédos pékkelből.

Nagyon nehéz és keserves kenyér a betörés. Ilyen megfeszített ideg és szellemi munka mellett, hogy a fizikai tulajdonságokról ne is beszéljünk, még malomigazgató is lehetne egy tehetséges, iparkodó betörőből. Vagy legalább is

malomtulajdonosi rabotjuk ki. Nem egyeztem bele, mert nagyobb terveim voltak.

— Két társam erre fegyvert fogott, mire én is puskámhoz nyultam. Percekig farkasszemet néztünk egymással, azután egyszerre csak egyikük futásnak eredt, majd hirtelen visszafordult és vállhoz emelte fegyverét. Erre egy fatuskó mögé ugrottam, pillanat alatt céloztam és lőttem... Nem gondolkodtam tovább, rálöttem a másik lázalóra is. A lővés halálos volt.

A másik hullát az első sírtól körülbelül nyolcszáz méternyire találta meg a bizottság. Könnyű volt ráakadni. Alig volt rajta valami föld, egyik lába kimeredt a vízzel telt gödörből. Az orvosok megvizsgálták és megállapították, hogy ezt is fején érte Csaruga golyója.

A bizottság ezután befejezte misszióját és a hullák elföldelése után vissza indult a borzalmas gyilkosság színhelyéről a vonat felé.

A visszafelé vezető uton már óvatossabb volt a gyorsírókisasszony. A pocsolyán három csendőr vitte keresztül...

főrésvényes. Kérem tessék megszívlelni, van egy rendkívül praktikus indítványom: tereljük közhasznú, gyakorlati pályákra a betörőket.

(T.)

— A román királyi pár átutazott Szuboticán. A román királyi pár hétfőn inkognitóban Párisba utazott Duca román külügyminiszter kíséretében. A román királyi pár vonata hétfőn haladt át Szuboticán.

— Dagad az amerikai korrupciós botrány. Newyorkból jelentik: A szenátus folytatja a vizsgálatot a különféle korrupciós botrányban. Egyre szaporodnak a jelek, amelyek arra mutatnak, hogy az Unió több államának kormánya is bele van keverve a botrányba. Arról is beszélnek, hogy a vizsgálatot megindították Mellon kincstári államtitkár ellen is, aki Amerika egyik leggazdagabb embere. A pártok kívánsága, hogy ne hajtsák túl az affért, mert a botrány dagadása árt az üzleti életnek és az állam tekintélyének.

— Románia fegyverrel is megvéd Besszarábiát. Bécsből jelentik: Az oroszokkal való tárgyalások folytatására kiküldött román delegáció ma fogadt a bel- és külföldi lapok tudósítóit. Nistor miniszter, a küldöttség vezetője történelmi és etnográfiai adatokkal világította meg a besszarábiai kérdést és a többi között kijelentette, hogy Románia hajlandó határait fegyverrel is megvédelmezni.

— Albániában megölték két amerikai kereskedőt. Rómából jelentik: Tirána és Szkutari között két amerikai kereskedőt megölték és kiraboltak. A tiranai amerikai ügyvivő a kormánynak jelentést tett és erélyes vizsgálat megindítását követelte.

— Zbona ellen válópört indított a felesége. Budapestről jelentik: Zbona János csendőrmestert, mint ismeretes, annak idején több rendbeli gyilkosság és rablás büntette címen hét és fél esztendei börtönrre ítélték. A csendőrmester felesége a napokban válópört indított azzal az indoklással, hogy nem akarja a házassági köteleket főtartani Zbona Jánossal, aki gyilkosságokat követett el. A válópörben a bíróság már kitézte az első tárgyalást.

— Két község harca a villanyvilágításért. Sztarikanizsáról jelentik: Ada község a villanyáramot a sztariyecsei községi villanygyártól kapja, amiért évi harmincezer dinár pauszösszeget fizet Sztariyecsei községnek. A becsei képviselőtestület, annak ellenére, hogy a villanyáram árát nemrég emelte fel tizenötezer dinárról harmincezerre, most megint fel akarja emelni az áram díját. A tervbe vett emelés száz szá-

zafékos lenne, úgy, hogy az újabb áremelés következtében évi hatvan-ezer dinárba kerülne Ada község villanyvilágítása. Fel is szolgáltatták Ada község előljáróságát, hogy ezentul a felemelt világítási díjat fizesse, mert ellenkező esetben kikapcsolják az áramot. Ada község most foglalkozott az áremelés ügyével és úgy határozott, hogy a régi árnál még abban az esetben sem fizet többet, ha Sztaribecsej beváltja fenyegetését és kikapcsolja az áramot. Sztaribecsej község előljárósága amint értesült Ada község elutasító határozatáról, nyomban kikapcsolta az áramot, úgy, hogy a világítástól megfosztott községben hétfőn már teljes sötétség uralkodott. Ada község most pert indít Sztaribecsej ellen.

— **Kedden kezdődik a Sztojkov-per felelbiteli tárgyalása.** Novi szadról jelentik: A Sztojkov-per felelbiteli tárgyalása kedden kezdődik a noviszadi Tábla előtt. A tárgyaláson dr. Aramiczki Milán elnököl, Sztojkov védelmét Matics Milán dr. látja el. A keddi napon a per anyagát és az ítéletet fogják ismertetni.

— **Eljegyzés.** Krausz Renét eljegyezte dr. Menzer Aladár vrsaci ügyvéd.

— **A budapesti Fővárosi Orfeum volt igazgatója öngyilkos lett.** Budapestről jelentik: Waldmann Imre, a Fővárosi Orfeum volt igazgatója, vasárnap Bécsben felfelötte magát. Waldmann híres artista-családból származott, apja a bécsi Ronacher-Orfeumnak volt az igazgatója, ő maga pedig tizenöt évig vezette a Fővárosi Orfeumot, amely az ő igazgatása alatt élte fénykorát. A béke utolsó éveiben nagy vagyonnal nyugalmra vonult és Bécsbe költözött, a megváltozott viszonyok következtében azonban kénytelen volt újból állást vállalni és a bécsi állatkert titkára lett. Még így is nyomorgott azonban és ez kergette az öngyilkosságba.

— **Leszurta a barátját.** Noviszadról jelentik: Vasárnap éjjel a Kott-féle vendéglőben együtt mulattak Szeles István és Klemenszki Mihály bérkocsisok. Éjfélután hazafelé mentek és a két ittas ember az uccán összeveszett. A vita hevében Szeles kést rántott és leszurta Klemenszkit, aki véresen esett össze. Szelest letartóztatták.

— **Reizer Milán hangversenye.** Hétfőn este tartotta meg hangversenyét a szuboticei Lloydban Reizer Milán baritonista, a zagrebi zeneakadémia tanára, szép közönség előtt. Az énekes precíz-énektudással, ércesen csengő hangon adta elő műsorának minden számát és biztos tudásának, valamint nagy muzikalitásának adta bizonyosságát. A legnagyobb sikerét a szláv dalokkal aratta, amelyet sok érzéssel és megértéssel adott elő. A zongorakíséretet Pozarics Milán látta el sok simülékenységű és művészi.

— **Meztelen nő a vasuti kocsi-ban.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradai rendőrség vasárnap razzliát tartott a pályaudvaron, ahol az egyik vasuti kocsi-ban egy meztelen nőt találtak teljesen részeg állapotban. Bevitték a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy egy nagyváradai asszony, szenvedélyes alkoholista és részegségében tévedt ki a vasutra. Más semmire nem akar emlékezni. A nyomozás folyik a titokzatos ügyben.

Dr. Klein Endre specialista nőgyógyász és szülész, a beogradi, berlini, valamint a giesseni tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt aszisztense, rendelését folyó évi március hó 17-én Subotican, Senčanski (Zentai) put 12. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 11-12-ig és délután 2-4-ig. Telefon 236.

— **A becskerekeli demokraták Pribicevics mellett.** Becskerekéről jelentik: A demokrata-párt becskerekeli központi bizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyen a Davidovics-frakció távollétében elhatározta, hogy Pribicevicshez csatlakozik. A határozat ellen a Davidovics-csoport tiltakozást jelentett be.

— **A bányai kereskedelmi és iparkamara új vezetősége.** Becskerekéről jelentik: A bányai kereskedelmi és iparkamara hétfőn közgyűlést tartott, melyen megválasztották az új vezetőséget. Elnök lett: Jankovics Koszta gyáros, alelnökök: Berberski Nikola és Gyárfás Ödön. Az iparkamara elhatározta, hogy a kamarák skopljei kongresszusán képviseltetni fogja magát.

— **A szuboticei adócsata.** A néhány héttel ezelőtt megjelent ily című cikkünkkel kapcsolatban Paics szuboticei pénzügyigazgató annak közlését kéri, hogy ebben az ügyben senki előtt sem tett nyilatkozatot.

— **Lasker Emánuel első veresége a newyorki sakkversenyen.** Newyorkból jelentik: A nemzetközi sakkverseny tizennegyedik fordulóján Capablanca legyőzte Lasker Emánuelt, akinek ez az első veresége. Aljechin eldöntetlenül végzett Maróczyval, Bogoljubov győzött Lasker Edevel és Tartakower Marsallal szemben. A verseny állása: Capablanca 8 és fél, Réti 8, Lasker Emánuel dr. 7 és fél, Aljechin 7 és fél, Tartakower 6 és fél, Marsall 6, Maróczy 6, Bogoljubov 6, Lasker Ede 4, Janovszki 3 és fél, Yates 3 és fél.

— **Zárt tárgyalás az Ulain-ügyben.** Budapestről jelentik: Ulain Ferenc nemzetgyűlési képviselőt, Szemere Bélát és Bobula Tituszt lázadásra való szövetkezés miatt — mint ismeretes — a budapesti törvényszék 6-6 heti államfogházra ítélte. Az ügy felebbezés folytán a Tábla elé került, amely hétfőn kezdte meg az ügy tárgyalását. A Tábla az ügyben zárt tárgyalást rendelt el. Ítélet keddre várható.

— **Szentai gabonaárak.** A szentai gabonapiacra hétfőn a következő árak mellett kötöttek tüzleteket: buza 310 dinár, tengeri 225 dinár, árpa 310 dinár, zab 220 dinár, bab 700 dinár, muhar 450 dinár.

A szuboticei evangélikus nőegylet kamarazene estje. A legkényesebb zenei igényeket is ki fogja elégíteni az a nivós műsori kamarazene est, amelyet a szuboticei evangélikus nőegylet rendez április 8-án, kedden este 9 órai kezdettel a Lloyd nagytermében. A gondosan megválasztott műsoron Benjamin Godard, Eduard Schütt és Beethoven művei szerepelnek, Csavojatz János hegedűművész közreműködésével. A második hegedűszólamot Allaga Iván szolgáltatja, a zongorakíséretet Pappné Jovanovits Ildiko és a gondolkát dr. Henneberg Géza. Jegyek még korlátozott számban kaphatók az evangélikus lelkesi hivatalban és a Reiter-drogériában.

Pietsch Ferencné kereke St.-Kanizán. A kanizsai tűzoltóestület vasárnap este mutatta be a Pataki lányok című népszínművet Pietsch Ferencné és Bujdosó Lajosné vendégfellérvél. A zsfolásig megtelt színházterem zajosan ünnevelte egész este Pietsch Ferencné kiváló énekét és játékát. A városi gazdasági tanácsnok pedig gyönyörű csokorokkal fejezte ki a két kiváló műkedvelő művésznőnek elismerését.

Butorok, ebédők, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica, Halaibac.

Hajlított székekben, prima minőségű, eredeti gyári áron, nagybani raktár, — nagyobb vételnél megfelelő engedmény. Hemler Péter utódánál, Novisad, az evangélikus templommal szemben.

Ismét megjelenik a »Panoráma! Az utódállamok magyarságának kedvelt családi képes hetilapja, a »Panoráma«, mely éveken át mindenütt, ahova eljutott, páratlan népszerűségnek örvendett, bécsi jelentés szerint, április első napjaiban újra rendszeresen megjelenik. Szombatonként megint bekopogtat kedves vendégként és képekben hirt hoz a világ aktuális eseményeiről, az utódállamok eseményeiről, a mozika, a színházak hírdőseitől, a sportéletről, a divatról és mindenről, ami érdekles, szép, mulattató és szórakoztató. Első számában többek között számos rendkívül érdekes képet hoz az új Törökországról, közli az egyiptomi királysírok szenzációs leleteit, beszámol a rádió legújabb vívmányairól, bemutatja a mest készülő Max Linder-film felvételét stb. stb. A 16 mélynyomás képnyomán kívül 16 oldal, régi nagy terjedelmében, a szórakoztató olvasmányok (novellák, versek, tudományos cikkek, anekdoták) egész tömegét nyújtja az olvasónak. Állandó rovatai: a halatlan sikert elért Grafológia-rovat, Szémi sport. Divat-melléklet, újabb rovatokkal bővülnek, így a női olvasók számára Kosmetika-Szépségápolás rovat indul, mely ingyen szolgál szakszerű tanácsal.

Filmbemutató a Lifka-moziban. Hétfőn délelőtt mutatták be a Lifka-moziban a sajtó képviselői előtt a »Szereltem tragédiája« című film második részét. Joe May, a kiváló rendező és szcenarium-író ebben a részben még fokozza az izgalmas cselekmény érdekességét és Mya May, valamint a férfifőszerepekben Emil Jannings és Vladimir Gajdarov művészetük legjavát adják.

Dentist Reményi Farkas hazaérkezett s fogászati rendelését megkezdte. Rendel délelőtt 8-12-ig és délután 2-5-ig. Telefon: 7-45.

Ami Önnek kell, az — Elsafluid! Ez az igazi háziszor, mely megszünteti fájdalma! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donja, Centrál 185. sz. (Hrvatska).

Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Aleksandra ulica 4. szám alatt, fél-emeleten, modern szépségápolás, arc-bőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók sajátkészítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, szőgyszappanok, arcfehérítő- és szemkenőcsök stb. Vidékre megrendeléseket postán utánvétellel küldök.

Székrekedés. Oser bécsi professzor, a gyomor- és bébajok hírneves szakorvosa, a »Ferenc József« keserűvizet mindig a legjobb eredménnyel rendelte. 268600.

SPORT

Szombor: Szomb. Amateur-Sand 1:0 (1:0). Barátságos. Bíró: Mázics. Minlet csapat tartalékokkal állt ki. A Sand mindvégig egyenlő ellenfele volt a szombori együttesnek, a mellyel szép és változatos küzdelmet vívott. A győztes gólt az első félidő 17-ik percében Csillag szerezte meg csapatának. A második félidőben az Amateur többször volt frontban, csatárai azonban eredményt nem tudtak elérni. Az utolsó percekben sajnálatos baleset történt. Csillag, a szombori csapat legjobb embere összeütközött Kovácsal és súlyosan megsérült.

Bécsi eredmények. Amateur-Slovan 2:0 (0:0) A vezető gólt a megkerült Schaffer, a másodikat Wieser rugta. Admira-Hakaoah 1:0 (0:0) Meglepetés. A Hakaoah nagy balszerencsével játszott. WAF—Wacker 2:2 (2:1) WSC—Ostmark 3:0 (0:0) A WSC. nagy fölényrel, biztosan győzött. Simmering-Hittha 0:0.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1924. április 7

Zürich 7.10
Berlin deviza 56.3—56.7 milliárd márka, valuta 57.9—58.1 milliárd márka.
Prága deviza 42.75—43.25, valuta 42.50—43.
London 345.
Newyork 124.

Zürich, április 7. Zárlat: Beograd 7.10, Páris 33.45, London 24.89, Newyork 573 egynyelcad, Brüsszel 28 háromgyed, Milano 25½, Hollandia 214, Berlin 122½, Bécs 0.008078, Szófia 410, Prága 17.10, Budapest 0.0080, Bukarest 295.

Budapest, április 7. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 277.120, Beograd 950—985, Bukarest 395, Brüsszel 3860, Kopenhága 12750, Dánia 10600, London 334300, Angol font 334900, Milano 3425, Olasz lira 3455, Newyork 77000, Dollár 77300, Páris 4990, Francia frank 34520, Prága 2295, Szófia 550, Stockholm 20400, Bécs 10860, Zürich 13430, Napoleon arany 268600.

S. AD. ENGL SUBOTICA
varrógépek, kerékpárok s kellékek szaküzlete
Eredeti német gyártmányú iparos- és női varrógépek, legjobb és legolcsóbb beszerzési helye. Kerékpárok s az összes alkatrészek legkedvezőbb áron kaphatók. — Nagy javító műhely.
Engros: Petrogradska ul. 3. 1051
Detail: Jelašićeva ul. 2.
Telefon 355.

HUZALOK ZSINÓROK, — KABELLEK — AZ ÖSSZES SZERELÉSI ANYAGOK — IZZÓ-LÁMPÁK — VILLAMOS FŰTŐTESTEK VASALÓK — CSILLÁROK — VENTILATOROK
Kralja Aleksandra ul. 17
NOVISAD RELAIS NOVISAD ELEKTROMOSSÁGI GYÁR RÉSZVÉNY TÁRSASÁG
KOMPLETT CSENGŐ- és TELEFONKÉSZÜLÉKEK
ZSEBLÁMPÁK — ÁRAMMÉRŐK — MŰSZEREK — VILLAMOSTELEPEK TERVEZÉSE, ÉPÍTÉSE — MOTOROK, DINAMÓKSZÉN-KEFÉK — STB.

„MARIO LA“ arckrém a legjobb arcápoló!

ápril. 7-től
hétfőtől-
ápril. 6-ig
szerdáig

Litka

A MYA MAY filmek arany-sorozatának része
A szerelem tragédiája
II. rész 5 felvonásban
Főszereplők: M. May, Emil Jaunings, Elvira
Glässner, Vladimír Gajadrov.

BERSON

gummisarkat és gummitalpat

tetessen fel cipészével cipő-
jére, mert ezzel nemcsak pénzt
takarít, hanem megóvja lábait
és cipőjét is.

**WARHANEK OROSZHAL
OSTSEHERING
FILLET és BISMARCK-HERING**

előnyáron kapható

Heuduschka és Hermann
cégnél Subotica, a C. Warhanek
jugoszláviai egyedárúsítójánál.

Ujvukovári arc tisztító kenőcs szep-
lőhely, sömör, májfolt, kelések, forrószáj-
porszenés, orrvörösség és minden egyéb arcfagzás ellen

**Ujvukovári bőrszépítő szappan és pu-
der**, mely az arckenőccsel a használati utasítás
szerint alkalmazva, még korosabb egyéneknek is
viruló és fiatal arcot kölcsönöz.

Egy nagy tégely ára 12 dinár, kisebb 8 dinár,
szappan 5 dinár. Utáztatóktól óvakodjunk! Csak
Krajčović által Vukováron készített kenőcs valódi.
Minden tégelyen Krajčović, a készítő arcképe látható.

Ze. Krajčović gyógyszer-tára, Vukovár.

Fával égetett, hófehér kőmentes
PRIMA DARABOS MESZET

elsőrendű, olcsó kőmentes
ÉPÍTŐ MESZET

PRIMA PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállít vagon-télelben minden
vasutállomásra bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság
Veliki-Bečkerek

Interurb. Telefon 85. Sargányalm: MONTANA
1397

ISMÉT MEGJELENIK

régi nagy, 32 oldalas terjedelmében az
utódállamok magyarságának egyetlen
képes családi hetilapja, a népszerű

PANORÁMA

ELŐFIZETÉSI ÁRA 96 DIN.
EGYES SZÁM ÁRA 8 DIN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Wien III. Kundmanng. 12 2567

Utlevél láttamozás!

Aki utlevelét bármely államban láttamoztatni akarja,
nem kell időt veszítenie azzal, hogy Beogradba
utazik és felesleges vasuti, szállodai és egyéb ki-
adásokat tegyen, forduljon teljes bizalommal a
„Reklam“ irodához, Beograd, Knez Mihajlova 11
és küldje be ajánlott levélben utlevelét. Vízum-
díjak a következők: osztrák 55 dinár, magyar
100 dinár, csehszlovák: diákoknak és tisztvise-
lőknek 35 csehszlovák, kereskedőknek és iparo-
soknak 75 csehszlovák (1 cseh korona 2:50 din.),
román 55 dinár. Az utlevél a vízumdíjjal együtt
küldendő. Az iroda 100 dinár költséget számít
fel. Az iroda a láttamozást leggyorsabban elintézi.

A „Vojvodina Kereskedelmi Ügynökség“
Novisad, Kralja Petra ulica 27.
Értesíti t. üzletheit, hogy a mai naptól kezdve
üzletkörébe vette a
fuvarlevél felülvizsgálásokat, áruhiányból szár-
mazó differenciákat, vizskeresseti ügyek, és vasutal-
szemben minden ügynek a legjobb s leggyorsabb
elintézését a legkedvezőbb feltételek mellett. 2569

SIMITÓHENGERT

250 x 800 mm vagy 300 x 800 mm nagyságban hasz-
nált de jó állapotban levőt keres megvételre
MOSTER TVORNICA LAKA D. D. ZAGREB
Na Kanalu 41. 2559

35 HP. Röck-féle alacsony, magasnyomású
kondenzátoros stabil

gőzgép

kifogástalan állapotban, üzemnagyoobbítás
miatt eladó egy 30:56 tüzelületű Corwall-
kazánnal. Közben látható május 1-ig.
Ugyancsak egy Benz-szivógázmotor,
9 HP., keveset használt, teljesen felszerelve.
Mindkét gép Pfeiffer Pál gőzmalomtulaj-
donos telepen látható Bajmok (Bačka).

Autó Egy darab „FORD“
személy-autó kifogástalan állapotban,
jutányon eladó. Halaški put 73. sz.

Körző

ápril. 7-től
hétfőtől-
ápril. 10-ig
szerdáig

Bécs a haladó város

dráma 6 felvonásban.

Főszereplők: Gedy Goldwin, Margareta Schlegel.

MOLINO

(Leinwand)

CHIFFON

(Waschstoff)

WATTA

(paplanhoz)

OLCSÓN KAPHATÓ

A. ROMANO ZAGREB

Boškovičeva ul. 15. Telefonszám 23-69.

MÉZ

Vegyes virágméz, kellemes illatu, 5 kg.-os posta-
csomagokban kapható 160 és 150 dináros árban
Nagy József a „Vajdasági Méhészeti Lapok“
szerkesztőjével, Stari Bečej. — Utánvételezésre
nem vállalkozom. Nagyobb mennyiség vételénél
méréselt árak.

HUSVÉTI PARFÜMÖK

legolcsóbban kaphatók

KÁICS-SUBOTICA
Rudičeva ulica.

FÜZŐKÜLÖNLEGESSÉGEK

Haskótok, melltartók eredeti francia és angol
modellek után készülnek
DIMITRIJEVICS JULISKA
füzőteremben, Scotus Viatora ulica 10.
Tisztítás és rossz fűzők újjáalakítása a legponto-
sabbban eszközöltetik.

HUSVÉTI CUKOR

előjegyzések folyó hó 15-ig
elfogadtnak

SUGAR MANÓ

cégnél Subotica.

2309

Figyelem!

Varrógépekből, kerékpárból, motor-
kerékpárból és alkatrészekből állandó
raktártartók, amelyeket leszállított áron áru-
sítok. Elsőrendű kerékpárgumiból nagy választék.
A világhírű „Fulda“ lánccsukló egyedüli vezérképvi-
selője. Nagy javítóműhely. Varrógépek részletfizetésre.

STERN ADOLF, SUBOTICA
Jelačićeva ulica 4.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!

KRAUSZ BÉLA ÉS TÁRSA

SAJÁT ÉRDEKÉBEN GYŐZŐDJÉK MEG!

DIVATÁRUHÁZA SUBOTICA, RUDIČEVA ULICA 2.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok: Női selyem- és flór-harisnyák minden színben, legjobb minőségű gyermek-
harisnyák, gyermek-zoknik, férfi-zoknik, selyemnyakkendők, kesztyűk, fehér- és színes ingek, 2067
selyemzsebkendők, puha- és keménygallérok.

HIMZETT NŐI INGEK 40 DINÁRÉRT!

HIMZÉSEK és CSIPKÉK NAGY VÁLASZTÉKBAN!

FOGLALKOZÁS

3-4 polgári végzett leányokat könnyebb munkát felvezet Korona-gyógyszer-tár, Városháza. 2508

Gyorsírónő. szerb, horvát és német nyelvben és gyorsírásban jártas, keresztetik nagy beogradi részvételtársasághoz. — Ajánlatok: »Daktilografica« jellegű alatt Aloma Comp. címre Beograd, Vasina ul. 21. küldendők. 2523

3 1/2 lóerős motorbicikli

új gumí, motor nem használt, kétféle, mellékkocsin átalakítható kevés költséggel, ára 6500 dinár. — Cim: Szilágyi Lajos kereskedő Pačir. 2503

Lemezhegesztésben jártas munkást azonnali belépésre keres Gagner Iégszkeréngyár Subotica, Jugovíceva ulica 20. 2447

Keresünk összekötőket export paprika eladásra

jól bevezetett fűszerügynökségekkel. »FUSURA« a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi r.t. kirendeltsége Szeged Tisza Lajos körút 43. szám. 2562

Perfekt manikűrözőnő azonnal felvételük Hirth manikűrszalonjában. Liffakozói mellett. 2551

MUHARMAG kapható nagyban és kicsiben **BRAČA GUTMAN** cégnél Subotica 2481 Iroda: Vukovíceva ulica 9. Raktár: Cara Lazara ul. 4. Telefon: 90

Parádés kocsis. lehetőleg nőtlen, esetleg nő is, kinek felesége miatt szakácsnő lenne alkalmazható, azonnali belépésre keresztetik. Dušan Radonović, Osijek, I. 2424

Deutsche. gepuffte Lehren sucht Stelle zu Kindern. Zuschriften unter »Solid« an die Administration des Blattes. 2580

Azonnali belépésre bogárnármester felvételük Récsy-gazdaságban, Sarča, Banat. 2545

Boljevac (Szerbia) bányák részére

keresünk egyes és szakképzett kertészt

aki a kertészet minden ágában jártas s aki a gazdaság felügyeletét is vállalja. Ajánlatok a fizetési igénnyel megjelölésével, esetleg személyes bemutatkozással.

Brača Minh Beograd Topličina venac 4. 2393

Kocsisnak tisztoságes ember felvételük Berger villanymalomban. 2403

Gyakorolt cipész munkásokat felvezet varrott és szeges munkára »Danica« Industrija Cipela, Albina ulica 7. 2588

Topčideri állami magvizsgáló által hivatalosan elomzárólt

LUCERNAMAG

zsákkal együtt 1750 D.-ért

Muharmag
Vetőbüköny
Kölesmag
Cirok mag
Takarmány-cukorrépamag legolcsóbb napi áron kapható

Erdős Emil Vel.-Kikinda 2448

Egyetemi hallgató órákat ad a gimnázium összes tárgyaiból 6-ig osztályig. Felvilágosításokat ad a kiadóhivatal. 2564

Házmesteri állást keres szegény özvegyasszony. Cimeket kerem leadni a kiadóba. 2554

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétzárószóval. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Allátkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősküldésekhez válaszélelyeg melléklendő.

VÉTEL-ELADÁS

Zongorák, új, modern vagy átjártzott, készthurok, részletfelvezetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban mint bárhol, Kain hangszerüzletében Subotica, városzház épületében.

Angol gumiköpenyek. férfiaknak 380, hölgyeknek 300 dinártól kezdve kaphatók Sugár Béla divatáruházában Subotica, Karadjordjev trg 8. 2417

HÁRSFA DESZKA és palló teljesen száraz érkezett

PALÓCZ MÓR faüzletbe, Berger (villany) malommal szemben. 2492

Megvételre keresek egy lakásban levő billiárdasztalt felszereléssel. — Dobrevendéglő. Bajmok. 2486

Újonnan megjelent

Zeneművek, szépirodalmi és tudományos művek, gazdasági, ipari technikai szakkönyvek teljes raktára. A Révai nagylexikon most megjelent 15. és 16. kötetét egyenként 290 dinár kedvezményes áron legalkalmasabban kaphatók. 7786

HEUMANN MÓR könyvterjesztő vállalatnál Subotica, Jelačićeva ulica 1.

Fűszerüzlet valméréssel, házzal együtt, más vállalat miatt eladó. Onady-Kun Lajosné Pačir. 2445

ELADÓ

Egy jó lakásban levő Első Magyar Bzd 8 lóerős cséplőgarnitúra továbbá egy eke. Ár megállapodás szerint. Sretkov Ilija, Delibiat Bánát. 2549

Husvétli partikok, locsolók, pipereszópanok óriási választékban legolcsóbban Sugár Béla divatáruházában Subotica, Karadjordjev trg 8. 2396

Menyasszonyi paplanokat pehelyből, gyaniuból és vattából, úgy ujan mint régit, a legszebbben és legolcsóbban készítenek háznál is. Raktáron tartok minden színben jó és olcsó paplanokat. Csányi Károlyné, üzlet az edénypiacban, a gőzfürdő oldalán levő Németh-tráfkában.

Golyósrapság javítóműhely. Fellegi József Novisad, Laza Kostića 28. 2251

Méz, Mák, Szilva, Dió legjobb **SABO**-nál kapható **SUBOTICA HUSPIAC** TELEFON 448 1622

Eladó 1 drb 16 HP, 1 drb 12 HP Dietz-gyártmányú nyersolajmotor, 1 drb 10 HP benzín hajómotorok. Érdeklődni Kaczenberger József srós, Bezdán. 2479

Finom kézi fényképező-apparátus, 9x12, megvételre keresztetik. Pécics fényképész. 2506

Eladó 10-es, 12 lóerős, Máv. kéthengeres lokomobil Máv. golyós cséplővel. Érdeklődni lehet Senčanski put 60. 2584

Tizenhét és fél kapa szőlő kapánként 3500 dinárért eladó. Cim a kiadóban. 2581

KÜLÖNFÉLE

Házasságot csakis jobb körökben, teljes diszkréciónal, mellett közvetiti Követítő-iroda Subotica, Agina ulica 17. 2585

Kérem a vas- és fűszer-aknabeli nagykereskedő urakat, hogy sziveskedjenek összes árúkról legolcsóbban angrózáikat közölni. Vantsik Mihály vas- és fűszerkereskedő Módos, Torontálmezve. 2418

Butorozott szoba, kettő, egymásbanyiló, kiadó, iródnak alkalmas. Cim a kiadóban. 2496

KISS ZÁLOGINTÉZET mindenféle értéktárgyakra kölcsönt nyújt. — Zalogból visszamaradt 500 méter nagyon finom szövet férfi, női raglánoknak és télikabátoknak. Cipők, ruhák, télikabátok, szörmek, női bunda, arany ékszerek, ezüst ékszerek olcsón eladók. I. Bogovíceva (Kinizsi) ulica 12.

Raffia I. Majunga Kékkő 1/a Kénpor Ferenc József-keserűviz 1/a cseh cukor süveg, kicsi, nagy és kocka kapható minden mennyiségben a legolcsóbb napi árakban, azonnali szállásra, vagonvételükben is. —

Djordje Racić nagykereskedő Sombor 2236

Somborban ötszobás nagy lakásomat nagy veteménnyel kerttel elcserélném előszobából és három szobából álló lakásra. Bővebbet dr. Szántó Miklósnál, Sombor. 2423

Kissingeri soványító-tabletta ártalmatlan, orvosilag sokszorosán elismert legjobb szer. Kővérség és elszírosodással használata csodás. Ismét kapható a Hercl-drogeriában Subotica, Aleksandrova ulica 1. Postán rendeléseket utánvétel azonnal elintézzük. Egyszobás lakás konyhával, butorál, éléskamra, fűskamra, kert átadó. VII. Novadska ul. 17. 2466

Különbejárattal butorozott szobát konyhával keres fiatal házaspár. Csak csendes udvari lakásra reflektáló Cim a kiadóban.

Fiatal házaspár keres butorozott szobát azonnalra vagy május 1-re. Cimeket a kiadóba kér. 2585

SZÓDAVIZET legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhoz bárkinél »Johanna« szikvizgyár Subotica, Telefon 532. 2578

Dr. Dralle's Malattine

Glicerín és méz-gelee zsirtalan. 1239

vörös, durva és megrepedezett bőrnél finoman illatosítva **Malattine-szappan. Malattine-puder. Mindenütt kapható!**

Főlerakati viszonteladók részére: ISIS D.D. ABT. GEORG DRALLE ZAGREB, Palmotičeva ulica 66.

A szab. **Herkules drótkerítés** a legjobb, legolcsóbb és legszebb kerítés. Egyedüli gyártója Jugoszláviában: **Hermann Testvérek, Novisad** sodronyár- és vaszerkezeti-gyár Legnagyobb és legújabb gyár e szakban a beltőlődn

KEDVEZŐ ALKALOM! Kedvező bevásárlás folytán abban a helyzetben vagyok, hogy összes raktáromon levő üveg- és porcellán-árumat mélyen leszállított áron adhatom el. **Befőtt és ugorkás üvegek már raktáron.** Gyógyszereszek, droguisták, parfümgyárak szükségleteit u. m. orvosság, forma, Eau de Cologne és parfümösüvegeket minden nagyságban és mennyiségben szállitok. **Cukorkás üvegek állandóan raktáron.** **STÖLZLE C. FIAI WIEN, lerakata. HERMANN LÖVENBERG NOVISAD, ŽITNI TRG. 15.**